

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ihľany na roky 2016 – 2022

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ihľany na roky 2016-2022
Územné vymedzenie:	obec Ihľany
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PHSR:	26.2.2016
Dátum platnosti:	od 18.3.2016 do 31.12.2022
Verzia ¹ :	1.1
Publikovaný verejne dňa:	12.2.2016
Vypracoval:	RNDr. Radomír Babiak, PhD.

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

Ihľany

erb obce

vlajka obce

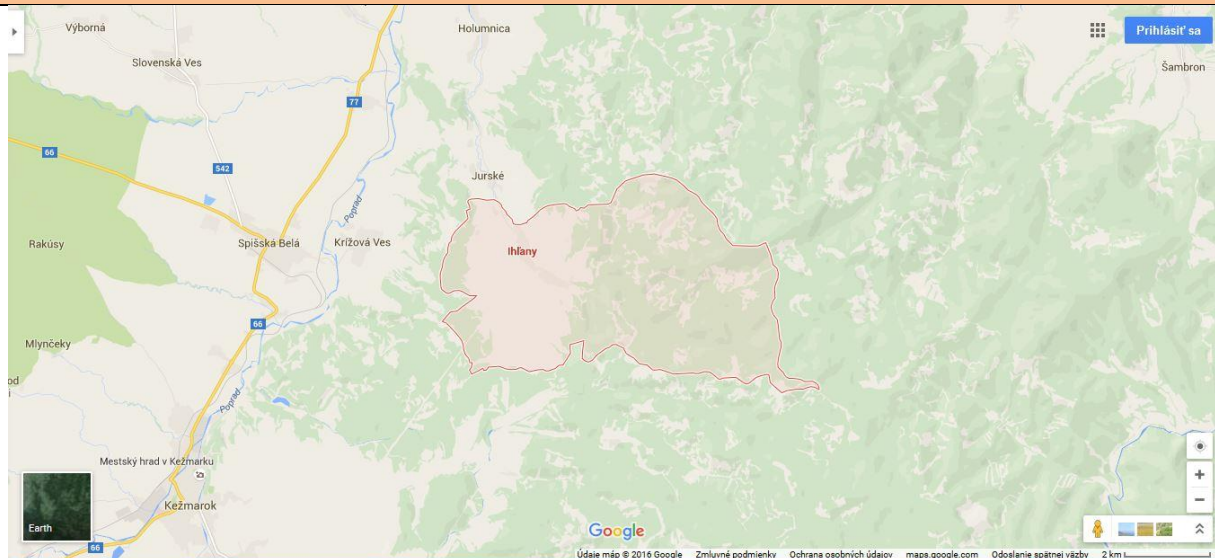
Základné údaje

Samosprávny kraj:	Prešovský
Okres:	Kežmarok
Historický región:	Spiš
Poloha stredu obce:	49°10'49'' s.g.š. a 20°32'52'' v.z.d.
Nadmorská výška stredu obce:	700 m.n.m.
Rozloha katastra:	28,46 km ² (2 846 ha)
Počet obyvateľov:	1498 k 31.12.2014
Hustota obyvateľstva:	53 obyv./km ²
PSČ:	059 94
Evidenčné číslo vozidiel:	KK

Oficiálne kontakty

Adresa:	Obec Ihľany Obecný úrad č. 94 059 94 Ihľany
Web:	www.ihlany.sk
Email:	ocuihlany@gmail.com
Telefón:	052/458 9622
IČO:	00 326 241

Poloha obce

OBSAH

ÚVOD	5
ZÁMER SPRACOVANIA PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE IHĽANY NA ROKY 2016-2022	6
A-ANALYTICKÁ ČASŤ	10
ZOZNAM ANALYZOVANÝCH VÝCHODISKOVÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV A DÁT	11
A.I ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	12
História obce	12
Prírodné pomery	13
Kvalita životného prostredia	13
Ochrana prírody a krajiny.....	13
Odpadové hospodárstvo	14
Ochrana pred povodňami	15
Obyvateľstvo	15
Počet obyvateľov a pohyb obyvateľstva	15
Veková štruktúra	19
Národnostná, konfesionálna a vzdelanostná štruktúra	20
Základné socioekonomické charakteristiky obyvateľstva	21
Zamestnanosť a mzdy	21
Nezamestnanosť	23
Domový a bytový fond	25
Dopravná infraštruktúra	26
Technická infraštruktúra	26
Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra a služby.....	27
Školstvo, kultúra a šport	28
Administratívno-správne služby	29
Hospodárske pomery	29
Organizačná štruktúra ekonomiky	29
Poľnohospodárstvo, pozemkové a lesné hospodárstvo a priemysel	30
Cestovný ruch	31
Finančná analýza	32
Prehľad majetku a zdrojov, príjmy a výdavky obce	33
Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR.....	35
Ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií	39
A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	41
Členstvo obce v organizáciách	42
Štrukturálne fondy v programovom období 2014-2020.....	43
STEEP analýza.....	44
A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	45
SWOT analýza.....	45
Kľúčové faktory a disparity územia	46

B-STRATEGICKÁ ČASŤ	47
STRATEGICKÁ VÍZIA A STRATEGICKÝ CIEĽ OBCE	48
STRATÉGIA ROZVOJA	49
C-PROGRAMOVÁ ČASŤ	52
OPATRENIA, PROJEKTY A AKTIVITY PODĽA PRIORITYNÝCH OBLASTÍ	53
SÚBOR UKAZOVATEĽOV, VÝSLEDKOV A DOPADOV	57
D-REALIZAČNÁ ČASŤ.....	64
AKČNÝ PLÁN OBCE	65
ADMINISTRATÍVNE, ORGANIZAČNÉ A INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE PHSR.....	66
STRUČNÝ POPIS KOMUNIKAČNEJ STRATÉGIE.....	67
SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA	67
E-FINANČNÁ ČASŤ	69
INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN.....	70
MODEL VIACZDROJOVÉHO FINANCOVANIA A FINANČNÝ RÁMEC.....	71
SYSTÉM HODNOTENIA A ZARAĐOVANIA PROJEKTOV DO FINANCOVANIA.....	75
ZÁVER	76
PRÍLOHY	77
ZOZNAM ČLENOV RIADIACEHO TÍMU A PRACOVNÝCH SKUPÍN, ZAPOJENÝCH DO SPRACOVANIA PHSR	78
ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PHSR	78
ZOZNAM SKRATIEK POUŽITÝCH V PHSR.....	79
AKČNÝ PLÁN NA DANÝ ROZPOČTOVÝ ROK S VÝHLADOM NA 2 ROKY	80
ZOZNAM TABULIEK, GRAFOV, OBRÁZKOV A FORMULÁROV.....	84

Úvod

Obecná samospráva v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja tvorí integrálnu súčasť regionálnej politiky a regionálneho rozvoja. Integrálnou súčasťou regionálnej politiky sa stala najmä v súvislosti s rozsiahlou decentralizáciou verejnej správy, ktorá sa na Slovensku uskutočnila po prelome milénia a ktorou na obecné samosprávy prešlo obrovské množstvo kompetencií, zodpovednosti a taktiež financií, predstavujúcich významnú časť verejných financií. Samosprávy tak v oblasti vytvárania podmienok pre hospodársky a sociálny rozvoj územia majú svoje nezastupiteľné postavenie. Či už v rámci svojich originálnych kompetencií alebo preneseného výkonu štátnej správy, obce zabezpečujú výkony a služby vo verejnom záujme. Z tohto dôvodu je potrebné venovať veľkú pozornosť a úsilie koncipovaniu rozvojových stratégií samospráv.

Dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ihľany na roky 2016-2022“ (ďalej len „PHSR“) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskej a sociálnej situácie stanovuje strategické ciele a priority v záujme budúceho rozvoja obce. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania obce. Týmto programom sa uskutočňuje podpora rozvoja na lokálnej úrovni s dôrazom na hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť. Ide o program cielených opatrení, navrhnutý pre stimulovanie rozvoja obce v strednodobom horizonte.

Cieľom tohto dokumentu je navrhnúť funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce so zreteľom na potreby jej obyvateľov. Tento dokument formuluje tak strategické ciele, ako aj konkrétne opatrenia a aktivity, realizáciou ktorých budú tieto ciele naplnené. PHSR nie je uzavretý dokument bez možnosti zmien. Práve naopak, je dokumentom živým, otvoreným, ktorý môže byť v prípade potreby kedykoľvek aktualizovaný, dopĺňovaný a upravovaný. Jeho význam a využitie spočíva predovšetkým v tom, že je spracovaný na základe prieskumu názorov a potrieb volených orgánov obce, jej obyvateľov, záujmových skupín, ako aj za spoluúčasti miestnych aktérov a odborníkov.

Ambíciou dokumentu je podať odpovede na tri základné a najdôležitejšie otázky:

1. Akí sme a kde sa nachádzame?
2. Kam sa chceme dostať?
3. Ako sa tam dostaneme?

Cieľom analytickej časti je identifikácia rozvojových faktorov a disparít obce (akí sme a kde sa nachádzame). Následne je v strategicko-časťi sformulovaná vízia, ktorá dáva odpoveď na druhú otázku (kam sa chceme dostať). Spôsob ako sa tam dostať je stanovený v stratégii rozvoja, ktorej úspešné naplnenie bude závislé od úspešnosti realizácie opatrení a aktivít, definovaných v programovej časti dokumentu.

Pri vypracovaní tohto programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa zohľadnili priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ako aj jej vízia regionálneho rozvoja na Slovensku: Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých jeho obyvateľov. V záujme naplnenia dlhodobej vízie regionálneho rozvoja SR zameranej na rozvoj obcí, miest a regiónov, na zvyšovanie ich výkonnostného potenciálu a konkurencieschopnosti Národná stratégia regionálneho rozvoja SR stanovuje strategický cieľ: Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.

Zámer spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ihľany na roky 2016-2022

Formulár 1 (Ú1): Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ihľany na roky 2016-2022
Forma spracovania	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ihľany na roky 2016-2022 (ďalej len „PHSR 2016-2022“) bude spracovaný podľa aktuálneho znenia zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a v súlade s aktuálnou Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, vydanou Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015. Spracovanie dokumentu bude rešpektovať princíp partnerstva. Vykonané bude participatívnym spôsobom so zapojením zamestnancov obecného úradu, poslancov OcZ, širokej verejnosti a externých odborníkov. PHSR bude vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými tak v Národnej stratégii regionálneho rozvoja, ako aj v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja.
Riadenie procesu spracovania	Za riadenie procesu spracovania bude zodpovedať riadiaci tím zložený zo zástupcov obce a zhotoviteľa. Členmi riadiaceho tímu budú: Za obec: <u>Koordinátor riadiaceho tímu</u> Ján Turek – starosta obce <u>Člen riadiaceho tímu</u> Katarína Guzanová – zamestnankyňa obce Za zhotoviteľa: <u>Člen riadiaceho tímu</u> RNDr. Radomír Babiak, PhD. – externý odborník Riadiaci tím zodpovedá za: - celkovú koordináciu spracovania PHSR 2016-2022, - zostavenie Zámeru spracovania PHSR, - spracovanie analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia, - spracovanie východísk pre strategickú časť, - vypracovanie strategickej vízie, - vypracovanie sumárneho návrhu aktivít a projektov ako východisko pre Akčný plán, - stanovenie termínov realizácie aktivít, projektov (roky) a odhad ich financovania (výška a zdroje financovania), - spracovanie akčného plánu na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky, - vytvorenie systému monitorovania, hodnotenia

	a aktualizácie PHSR, - informovanie verejnosti o realizácii PHSR, - spracovanie finančnej časti vo forme Finančného rámca pre realizáciu PHSR, - finalizáciu dokumentu a jeho predloženie zastupiteľstvu na schválenie. Pre účely spracovania dokumentu budú zriadené 3 pracovné skupiny pre oblasť hospodárstva, sociálnych vecí a životného prostredia. Členovia pracovných skupín za obec budú nominovaní starostom obce, príp. obecným zastupiteľstvom. Členstvo v pracovných skupinách pre partnerské organizácie a pre zainteresovanú verejnosť bude ponúknuté na báze dobrovoľnosti a so subjektmi, ktoré prejavia záujem o spoluprácu bude uzatvorená partnerská dohoda. Členovia pracovnej skupiny – hospodárska: Ľubomíra Šmáliková RNDr. Radomír Babiak, PhD. Členovia pracovnej skupiny – sociálna: Anna Mačáková RNDr. Radomír Babiak, PhD. Členovia pracovnej skupiny – environmentálna: Katarína Tomečková RNDr. Radomír Babiak, PhD. Pracovné skupiny budú zodpovedať za: - prerokovanie východísk pre strategickú časť, - prípravu podkladov pre formuláciu strategickej vízie obce, - návrh strategických cieľov a opatrení, - špecifikáciu opatrení, návrh aktivít a projektov, vrátane merateľných ukazovateľov výsledku, - prerokovanie návrhu finančnej časti. Spracovanie PHSR bude prebiehať v úzkej komunikácii s verejnosťou. Verejnosť bude pravidelne informovaná o priebežných výstupoch prostredníctvom webovej stránky obce. Názory verejnosti budú zozbierané formou dotazníkového prieskumu.
Obdobie spracovania	Od 9.2.2016 do 30.4.2016
Financovanie spracovania	Z rozpočtu obce

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 2 (Ú2): Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR												
Mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod		X										
Analytická časť		X	X									
Strategická časť			X									
Programová časť			X	X								
Realizačná časť				X								
Finančná časť				X								
Záver				X								

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 3 (Ú3): Metódy zapojenia verejnosti do spracovania PHSR

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Verejné informačné tabule	áno		
Internetové stránky	áno	áno	áno
Obecné noviny			
Obecný rozhlas	áno		
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi		áno	áno
Návšteva v území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie			
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	
Dotazník pre záujmové skupiny			
Dotazník pre širokú verejnosť			
Pracovné skupiny	áno	áno	áno
Nezávislí experti poskytujúci poradenské služby	áno	áno	áno

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Formulár 4 (Ú8): Štruktúra dokumentu

Úvod

táto časť zahŕňa:

- stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR,
- stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov, týkajúcich sa vymedzeného územia,
- zámer spracovania PHSR.

Analytická časť

táto časť zahŕňa:

- kompletnú analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie,
- ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31.12. príslušného roku),
- analýzu silných a slabých stránok územia,
- identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov),
- analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia (posúdenie hlavných faktorov z hľadiska príležitostí a ohrození),
- analýzu väzieb územia,

- SWOT analýzu (súhrnná tabuľka),
- analýzu možných rizík a hrozieb, identifikáciu kritických oblastí rozvoja,
- identifikáciu východísk a možných riešení,
- odhad budúceho možného vývoja.

Strategická časť

táto časť zahŕňa:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Programová časť

táto časť zahŕňa:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Realizačná časť

táto časť zahŕňa:

- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- systém monitorovania a hodnotenia,
- akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky – vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

Finančná časť

táto časť zahŕňa:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Záver

táto časť zahŕňa:

- informáciu o schválení a zverejnení PHSR.

Prílohy

táto časť zahŕňa:

- Príloha č. 1 – Zoznam členov riadiaceho tímu a pracovných skupín, zapojených do spracovania PHSR,
- Príloha č. 2 – Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR (východiskové strategické a koncepčné dokumenty, súvisiaca legislatíva),
- Príloha č. 3 – Zoznam skratiek použitých v PHSR,
- Príloha č. 4 – Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky.

A-Analytická časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Analytická časť PHSR obsahuje komplexné zhodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie – analýzu aktuálneho stavu, v akom sa obec nachádza. Definuje vnútorný potenciál územia a limitujúce faktory rozvoja obce.

Zoznam analyzovaných východiskových koncepčných dokumentov a dát

Pri spracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ihľany na roky 2016-2022 boli analyzované a zohľadnené už existujúce programovacie a plánovacie dokumenty:

Tabuľka 1: Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ihľany na roky 2007-2013	2007-2013	lokálna	Obecný úrad Ihľany
Program odpadového hospodárstva obce na roky 2011-2015	2011-2015	lokálna	Obecný úrad Ihľany
Povodňová dokumentácia obce	priebežne	lokálna	Obecný úrad Ihľany
PHSR Prešovského samosprávneho kraja 2008-2015 ²	2008-2015	regionálna	www.po-kraj.sk
Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja – Zmeny a doplnky 2004	od 2004	regionálna	www.po-kraj.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR	2030	národná	www.telecom.gov.sk
Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 - návrh	2020	národná	www.telecom.gov.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	od 2001	národná	www.telecom.gov.sk
Partnerská dohoda 2014-2020	2014-2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Operačné programy 2014-2020	2014-2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Stratégia Európa 2020	2020	európska	www.eu2020.gov.sk

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

² V súčasnosti prebieha proces spracovania nového PHSR Prešovského samosprávneho kraja, v roku 2015 ešte nebol schválený.

Okrem rôznych koncepcných dokumentov bolo pri spracovaní dokumentu použité aj veľké množstvo dát rôzneho charakteru. Ich prehľad zobrazuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 2: Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát

Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát		
Oblasť dát/téma	Zdroj údajov	Webová stránka
Obyvateľstvo	Obec Ihľany Štatistický úrad SR Databáza regionálnej štatistiky Mestská a obecná štatistika Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	www.ihlany.sk www.statistics.sk www7.statistics.sk datacube.statistics.sk www.upsvar.sk datacube.statistics.sk/SODB/
Bývanie	Obec Ihľany Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	www.ihlany.sk datacube.statistics.sk/SODB/
Hospodárstvo	Obec Ihľany Databáza regionálnej štatistiky Štatistický úrad SR Obchodný register Živnostenský register	www.ihlany.sk www7.statistics.sk www.statistics.sk www.orsr.sk www.zrsr.sk
Školstvo a vzdelávanie	Obec Ihľany	www.ihlany.sk
Zdravotníctvo	Obec Ihľany	www.ihlany.sk
Sociálna sféra	Obec Ihľany Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny	www.ihlany.sk www.upsvar.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

A.I Analýza vnútorného prostredia

História obce

Obec Ihľany vznikla v roku 1960, a to spojením dovtedy samostatných obcí Stotince a Majerka. Spočiatku (v roku 1960) sa spojená obec nazývala Ihlanovce (podľa vrchu Ihla v Levočských vrchoch), v roku 1961 sa jej názov zmenil na Ihľany a tento sa používa dodnes (Tomeček, Valek).

Obec Majerka sa v roku 1293 prvýkrát spomína pod názvom Guznuth, v roku 1307 pod názvom Borkut, v roku 1778 ako Majerken, v rokoch 1895 – 1902 sa používal názov Majerka, v rokoch 1907 – 1913 bol používaný maďarský názov Majorka a od roku 1920 sa opäť používal slovenský názov Majerka. V rokoch 1927-1948 sa používal nemecký názov Maierhöfen a od roku 1948 až do roku 1960 opäť Majerka. Obec v minulosti nebola samostatná, tvorila majer mesta Ľubica a samostatnosť získala len na konci 19. storočia. Známý je fakt, že v roku 1879 sa obec snažila o osamostatnenie, avšak jej žiadosti sa nevyhovelo (Tomeček, Valek).

Obec Stotince sa v roku 1307 prvýkrát spomína pod názvom Szazteleke, v roku 1312 ako Hundurmark, v roku 1322 ako Hundertmark a v roku 1773 pod názvom Centum – Villa, Szasz Vasár alebo Hundertmarckt. V roku 1786 sa uvádza názov Sászwáschár, Hundertmarkt alebo Hundertmorgen, v roku 1808 sú to názvy Hundermark, Szászvásar, Hundertmarkt, Hundertmorgen. V roku 1863 sa používa názov Százvásar, v rokoch 1863 – 1902 a 1920 – 1948 Hodermark, v rokoch 1907 – 1913 Száztelék a po vojne, v rokoch 1948 – 1960 nesie obec názov Stotince. V niektorých rokoch sa teda súčasne používali nemecké aj maďarské názvy (Tomeček, Valek).

Ešte v 50. rokoch 20. storočia sa do oboch obcí (Majerky aj Stotinciac) zaviedol telefón (1950), dokončila sa výstavba štátnej cesty (1952), čo umožnilo autobusové spojenie s okolím, zriadila sa materská škola (1956) a v Stotinciach sa vybudovali chodníky (1957). V roku 1960 bola v Ihľanoch zavedená elektrina a v obci sa založilo jednotné roľnícke družstvo. V roku 1965 sa dokončila výstavba materskej školy, ktorá sa predtým nachádzala v nevyhovujúcich priestoroch. V roku 1972 sa

dokončila rekonštrukcia bývalého hostinca a budova sa zmenila na kultúrny dom. V roku 1973 sa vybudovalo 6 studní pre rómskych obyvateľov, ktorí dovtedy používali vodu z miestneho potoka. V tom istom roku obec postihla veľká povodeň, ktorá zničila jeden rómsky dom a značne poškodila štátnu cestu. V roku 1974 sa opravila školská budova a o rok neskôr sa uskutočnila regulácia potoka v dedine. V roku 1981 sa počas akcie „Z“ dokončila výstavba materskej školy pre 60 rómskych detí. V polovici osemdesiatych rokov sa postavil vysielateľ televízneho signálu a uskutočnila sa oprava oplatenia cintorína v bývalých Stotinciach. Významnou udalosťou pre Ihľany bolo dokončenie výstavby miestneho vodovodu v roku 1990 a o rok neskôr rozvodu káblovej televízie (PHSR obce Ihľany 2007-2013).

Prírodné pomery

Geologickú stavbu územia tvorí centrálnokarpatský paleogén (flyšové pásmo), ktorý je tvorený najmä pieskovicami a ílovcami, v menšej miere zlepenkami a ďalšími horninami. Z hľadiska geomorfologického členenia patrí katastrálne územie obce do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie západné Karpaty, Podhôrno-magurskej oblasti, celku Levočské vrchy a dvoch podcelkov – východná (hornatejšia) časť katastra do podcelku Levočská vysočina a západná (nižšie položená) časť do podcelku Levočská vrchovina. Zo severovýchodu zasahuje do katastra v rámci podcelku Levočská vrchovina časť Kolačkovský chrbát, západnú časť katastra tvorí podcelok Levočská vrchovina a časť Ľubické predhorie. Z aspektu vertikálnej disekcie reliéfu sa v najvyššie položených častiach katastra nachádza vysočinový podhôrny reliéf, na ostatnom území sa nachádzajú hornatiny a vrchoviny.

Hydrologicky patrí územie obce do úmoria Baltského mora a do povodia rieky Poprad. Intravilánom obce preteká Holumnický potok, ktorý pramení v Levočských vrchoch a pri Podolínci sa vlieva do rieky Poprad. Holumnický potok patrí medzi hospodársky významné toky. Okrem neho pretekajú zastavaným územím obce aj menšie vodné toky (Majerka, Za Mlynom, Spoza Binhaus, Za Janoša a Z Tajchu). Menšie prítoky Holumnického potoka sú aj Bleskovec a Ihla. Štruktúru povrchovej riečnej siete dopĺňa množstvo ďalších drobných tokov. Potoky na území obce majú snehovo-dažďový režim odtoku, čo znamená, že najvyššiu vodnosť majú v apríli až v júli (s najvyššími prítokmi v máji) a najnižšiu v januári a februári.

Katastrálne územie obce patrí do chladnej, veľmi vlhkej klimatickej oblasti, mierne chladného okrsku (C1) s priemernou júlovou teplotou v rozmedzí 12 °C až 16 °C a priemernou ročnou teplotou okolo 4 °C. Celé územie je pomerne bohaté na vlahu, priemerný ročný úhrn zrážok je od 700 mm do 900 mm. V januári dosahuje úhrn zrážok okolo 40 mm, v júli 80-100 mm. Veterné pomery v katastri obce sú podmienené cirkuláciou ovzdušia, geografickými pomermi, blízkosťou Vysokých Tatier a Levočských vrchov. V ročnom priemere prevažujú západné a severozápadné vetry.

Z pôdných typov sa v katastri obce najmä kambizeme modálne a kultizemné nasýtené a kambizeme modálne kyslé. Vo východnej časti katastra v Levočských vrchoch, sa vo vyšších polohách vyskytujú podzoly kambizemné, sprievodné rankre a litozeme.

Z hľadiska fyto geografického členenia patrí kataster obce do bukovej fyto geograficko-vegetačnej zóny. Prírodnou potenciálnou vegetáciou sú bukové a jedľovo-bukové lesy s výskytom smrekovca opadáveho v najvyšších častiach katastra. Zoogeografické členenie terestrického biocyklu zaraďuje územie do provincie listnatých lesov. Zo stavovcov sú pre toto územie charakteristické najmä jeleň obyčajný, srnec hôrny, sviňa divá, zajac poľný, vlk obyčajný a líška obyčajná.

Kvalita životného prostredia

Ochrana prírody a krajiny

Z aspektu územnej ochrany prírody leží kataster obce Ihľany v území s I. stupňom ochrany prírody a krajiny (ktorým je podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny územie celej Slovenskej republiky). Vo východnej a južnej časti katastra obce sa v oblasti bývalého vojenského

obvodu Javorina nachádza Chránené vtáčie územie Levočské vrchy. Okrem neho sa v katastri obce nenachádzajú žiadne iné chránené územia ani prvky ochrany prírody s vyšším stupňom ochrany. Z pohľadu národných parkov sa najbližšie k obci Ihľany nachádza Tatranský národný park, cca 25 km severne aj Pieninský národný park. V týchto národných parkoch sú vyčlenené zóny s 2. až 5. stupňom územnej ochrany prírody. Z hľadiska osobitne chránených častí prírody SR sa v blízkosti katastra obce Ihľany nachádzajú napr. Národná prírodná rezervácia Belianske lúky so 4. stupňom ochrany (ide o jediné väčšie nedotknuté rašelinisko Popradskej kotliny, ktoré je chránené kvôli zachovaniu krovinných biocenóz s veľkým krajinárskym významom v podtatranskej poľnohospodárskej krajine a na ktorom sa nachádzajú zriedkavé lúčne a slatinné fytoocenózy so vzácnymi taxónmi), Prírodná pamiatka Beliansky potok (4. stupeň ochrany), NPR Pálenica (kataster obce Lendak – 5. stupeň ochrany) alebo Prírodná pamiatka Jaskyňa v Skalke (k.ú. Toporec).

Odpadové hospodárstvo

Systém zberu komunálnych odpadov je v obci nastavený podľa reálnych potrieb obyvateľov a zabezpečuje sa v súlade s ustanoveniami Zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov. Na zber zmesového komunálneho odpadu z domácností sa používajú 110 l KUKA nádoby, na zber triedených zložiek odpadu (papier, plasty, kovy, sklo) zberné vrecia. Biologicky rozložiteľné komunálne odpady sa zbierajú cestou zmluvnej organizácie alebo sa ukladajú v domácich kompostéroch, kde dochádza k ich zhodnocovaniu. Ostatné komunálne odpady sa v závislosti od druhov odpadov zbierajú prostredníctvom veľkoobjemových kontajnerov alebo zberných vriec. Zber jednotlivých druhov odpadu zabezpečujú zmluvné organizácie.

Tabuľka 3: Frekvencia zberu komunálneho odpadu pre domácnosti

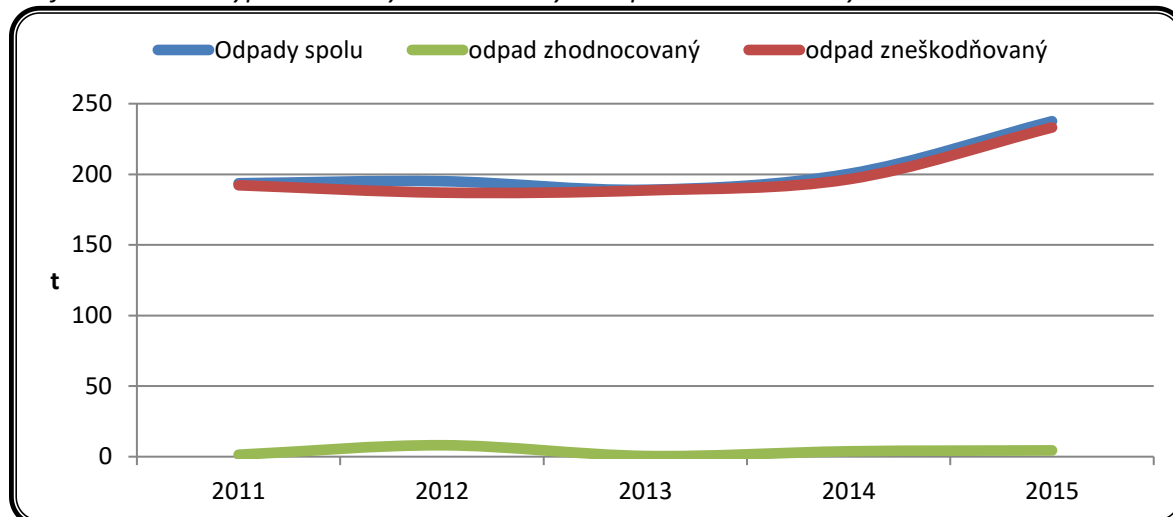
Názov odpadu	Kategória O-ostatný N-nebezpečný	Frekvencia zberu
zmesový KO	O	1 x za 14 dní
papier	O	1 x za mesiac
plasty	O	1 x za mesiac
sklo	O	1 x za mesiac
BRKO	O	priebežne
veľkoobjemový odpad	O	2 x ročne
nebezpečný odpad	N	2 x ročne

Zdroj: Program odpadového hospodárstva obce Ihľany 2011-2015

Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov má od roku 2011 mierne stúpajúcu tendenciu. V roku 2015 bolo v obci vyprodukovaných 238 t komunálnych odpadov. Negatívnou skutočnosťou je však veľmi nízky podiel zhodnocovaných odpadov, ktorý sa každoročne pohybuje na úrovni cca 1-4 % z celkovej produkcie odpadov. Z tohto dôvodu a tiež v nadväznosti na ciele odpadového hospodárstva v Slovenskej republike je potrebné zvýšiť úsilie samosprávy v osvetovej aktivite a uvažovať tiež nad ďalšími opatreniami v záujme podpory triedenia odpadov v domácnostiach, čo by pomohlo zvyšovať podiel zhodnocovaných odpadov.

Graf 1: Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov v obci Ihľany

Zdroj: Ročné výkazy o komunálnom odpade z obce Ihľany 2011-2015

Ochrana pred povodňami

Obec Ihľany má dlhodobé problémy s povodňami, ktoré v jej intraviláne spôsobujú značné škody. Ohrozenie pre obec predstavuje predovšetkým Holumnický potok, pozdĺž ktorého je postavená väčšina domov a budov v obci. Tento potok sa pri výdatných zrážkach vylieva zo svojho koryta, zaplavuje rodinné domy, budovy a pivnice a spôsobuje nemalé hospodárske škody na majetku (zničenie vybudovaných ciest, nánosy blata, konárov a pod.). V rokoch 2001-2014 bolo podľa vyjadrenia samosprávnych orgánov v obci Ihľany spolu 7 povodní, počas ktorých bol vyhlásený 3. stupeň povodňovej aktivity a ktoré súhrnne napáchali škody v celkovej hodnote cca 500 000 € (náklady na povodňové záchranné práce a škody na majetku spolu).

Problém s povodňami by sa však už v obci Ihľany od roku 2016 nemal objavovať, keďže na zadržanie povodňovej vlny boli v minulom roku v Levočských vrchoch nad obcou vybudované 3 poldre. Ich výstavbu zastrešovali Vojenské lesy a majetky SR, š. p., pričom financovanie bolo zabezpečené najmä prostredníctvom zdrojov z EŠIF. Jeden polder bol vybudovaný na Holumnickom potoku a dva poldre na toku Ihla, ktorý je prítokom Holumnického potoka. Tieto 3 poldre by mali eliminovať prípadné kritické povodňové situácie na Holumnickom potoku nielen v obci Ihľany, ale aj v nižšie položených obciach Jurské a Holumnica.

Obyvateľstvo

Počet obyvateľov a pohyb obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka zobrazuje základné parametre stavu a pohybu obyvateľstva obce Ihľany za posledných 10 rokov. Počet obyvateľov sa v tomto období zvýšil o 152 (z 1346 v roku 2005 na 1498 v roku 2014). Viac ako dve tretiny obyvateľov obce (68,0 %) tvorí autochtónne obyvateľstvo (podľa výsledkov SODB 2011).

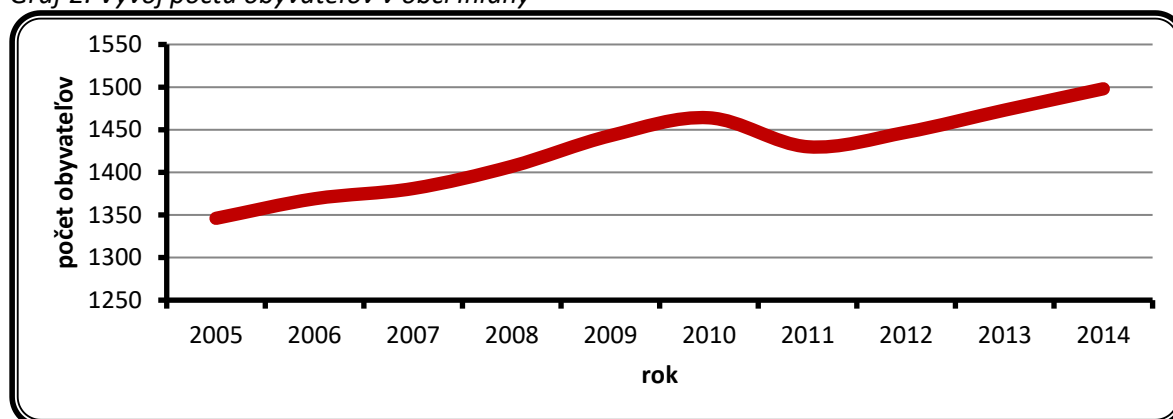
Tabuľka 4: Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov (k 31.12.)	1346	1369	1381	1407	1443	1464	1430	1447	1473	1498
Živonarodení	24	29	23	34	37	35	23	20	30	25
Zomrelí	11	6	13	10	11	13	12	7	7	8
Bilancia prirodzeného pohybu	13	23	10	24	26	22	11	13	23	17
Pristáhovaní	7	16	8	14	10	9	7	20	16	11
Vystáhovaní	18	16	6	12	3	10	16	15	13	2
Migračné saldo	-11	0	2	2	7	-1	-9	5	3	9
Bilancia celkového pohybu	2	23	12	26	33	21	2	18	26	26
Hr.m. živorodenosti (‰)	17,8	21,2	16,7	24,2	25,6	23,9	16,1	13,8	20,4	16,7
Hr.m. úmrtnosti (‰)	8,2	4,4	9,4	7,1	7,6	8,9	8,4	4,8	4,8	5,3
Hr.m. prirodzeného prírastku (‰)	9,7	16,8	7,2	17,1	18,0	15,0	7,7	9,0	15,6	11,3
Hr.m. imigrácie (‰)	5,2	11,7	5,8	10,0	6,9	6,1	4,9	13,8	10,9	7,3
Hr.m. emigrácie (‰)	13,4	11,7	4,3	8,5	2,1	6,8	11,2	10,4	8,8	1,3
Hr.m. migračného salda (‰)	-8,2	0,0	1,4	1,4	4,9	-0,7	-6,3	3,5	2,0	6,0
Hr.m. celkového prírastku (‰)	1,5	16,8	8,7	18,5	22,9	14,3	1,4	12,4	17,7	17,4

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné prepočty

Počet obyvateľov obce Ihľany za ostatných 10 rokov rastie pomerne vysokým tempom. V porovnaní s rokom 2005 bol počet obyvateľov obce na konci roku 2014 o 11 % vyšší.

Graf 2: Vývoj počtu obyvateľov v obci Ihľany

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Úroveň natality za posledných 10 rokov mala pomerne nevyrovnaný, avšak veľmi vysoký priebeh, keď sa pohybovala v rozmedzí od 13,8 ‰ (20 živonarodených v roku 2012) po 25,6 ‰ (37 živonarodených v roku 2009). Priemerná hodnota tohto ukazovateľa za celé hodnotené obdobie, teda za posledných 10 rokov, bola veľmi priaznivá – 19,6 ‰ (v priemere 28 živonarodených osôb ročne). Pre porovnanie, v okrese Kežmarok sa hr. m. živorodenosti pohybuje na úrovni cca 15 ‰ (pričom kežmarský okres v tomto ukazovateli patrí medzi najlepšie okresy na Slovensku), v Prešovskom kraji 11,5 ‰ a v Slovenskej republike na úrovni cca 10 ‰.

Medziročný vývoj počtu zomrelých mal, na druhej strane, vyrovnanejší priebeh, avšak tento ukazovateľ dosahoval rádovo nižšie hodnoty. Najmenej zomrelých za posledných 10 rokov bolo v roku 2006 (6 osôb), najviac v rokoch 2007 a 2010 (zhodne po 13 zomrelých osôb). Úroveň mortality

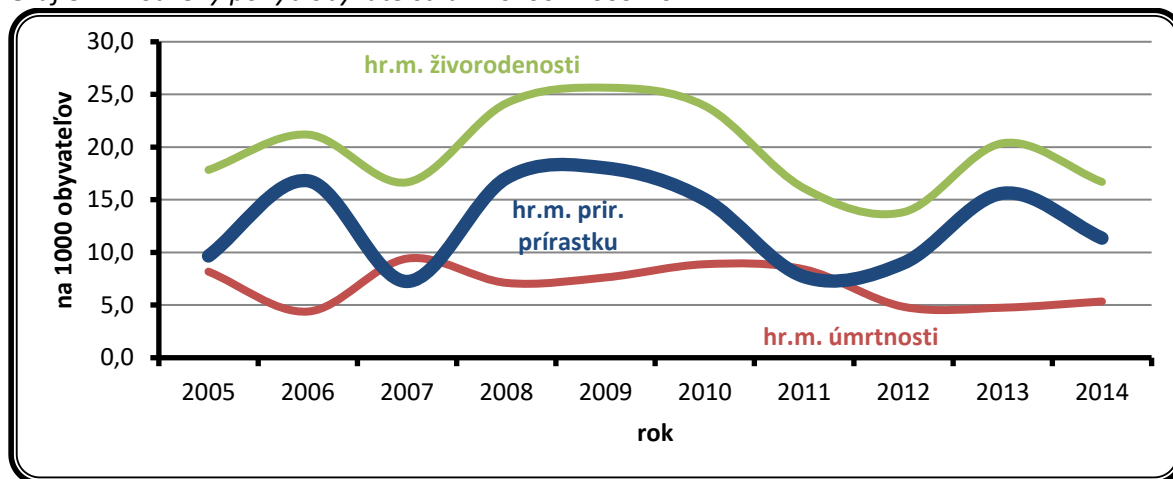

sa pohybovala v rozmedzí od 4,4 po 9,4 ‰, pričom priemer za posledných 10 hodnotených rokov bol v Ihľanoch 6,9 ‰. V obci teda môžeme pozorovať priaznivú, nižšiu mieru úmrtnosti akú má okres Kežmarok (7 ‰), Prešovský kraj (8 ‰) a Slovenská republika (cca 9,5 ‰).

Positívne hodnoty hrubej miery živorodenosti s pozitívnymi hodnotami hrubej miery úmrtnosti sa odzrkadľujú v bilancii prirodzeného pohybu obyvateľstva Ihľan. Obec bola počas celého hodnoteného obdobia populačne zisková. Najmenej priaznivý za posledných 10 rokov bol rok 2007 (prirodzený prírastok +10 obyvateľov), najviac priaznivý bol rok 2009 (+26 obyvateľov). Hrubá miera prirodzeného prírastku sa v posledných 10 rokoch pohybovala v rozmedzí od 7,2 ‰ v spomínanom roku 2007 po 18,0 ‰ v roku 2009.

Z dôvodu kombinácie vysokej natality na jednej strane a nízkej mortality na strane druhej, bola reprodukcia obyvateľstva za posledných 10 rokov vysoko efektívna a prirodzenými populačnými procesmi tak v obci dochádzalo k prírastku obyvateľov. Za dominantné faktory, ovplyvňujúce prirodzený pohyb obyvateľstva obce, možno považovať predovšetkým národnostnú a vekovú štruktúru jej obyvateľov.

Graf 3: Prirodzený pohyb obyvateľstva v rokoch 2005-2014

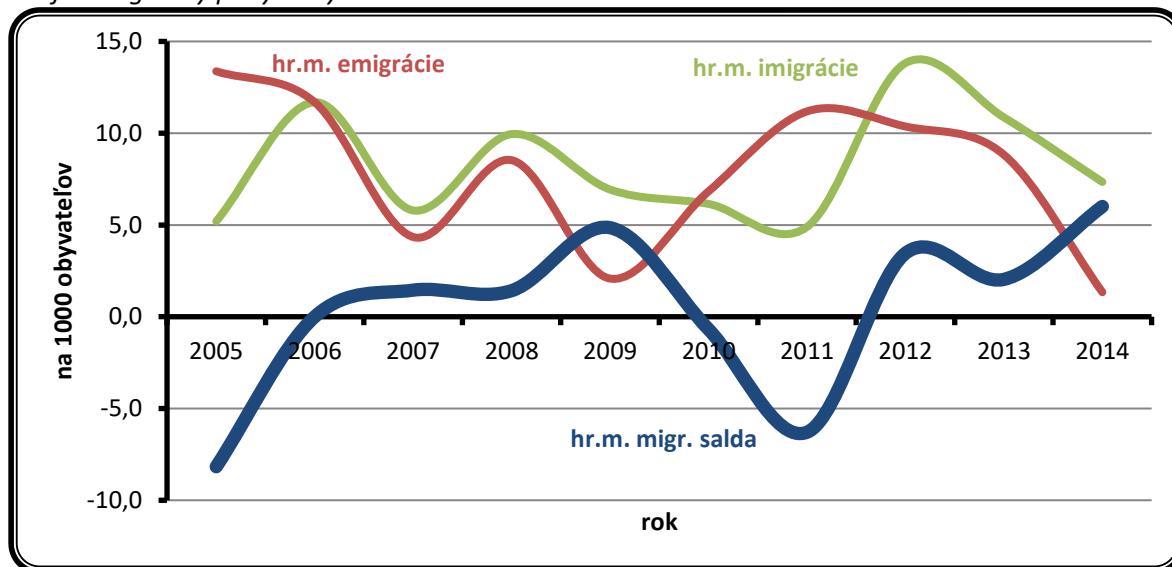
Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Kým vývoj prirodzeného pohybu je v obci vysoko pozitívny, vývoj z hľadiska migračného pohybu je síce tiež pozitívny, ale už len mierne. Hrubá miera imigrácie sa v obci za posledných 10 rokov pohybovala v priemere na úrovni 8,3 ‰ (priemerne sa ročne prisťahovalo cca 11,8 osoby), pričom kolísala v rozpätí od 4,9 (2011) po 13,8 ‰ (2012). Hrubá miera emigrácie v hodnotenom období dosahovala rovnako nevyrovnané hodnoty, pričom jej priemerná úroveň bola 7,9 ‰ (11,1 odsťahovaných osôb ročne). Hrubá miera emigrácie sa pohybovala v rozmedzí od 1,3 ‰ v roku 2014, kedy bola najnižšia, po 13,4 ‰ v roku 2005, kedy bola najvyššia.

Výsledkom uvedených procesov bol mimoriadne kolísavý priebeh migračného salda, pohybujúceho sa v rozmedzí od -11 osôb v roku 2005 (migračný úbytok na úrovni -8,2 ‰) po +9 osôb v roku 2014 (migračný prírastok na úrovni 6,0 ‰). Celkovo sa za posledných 10 rokov migračným pohybom zvýšil počet obyvateľov obce o 7. Vo vývoji migračného pohybu obyvateľstva nemožno identifikovať žiaden súvislejší trend, hodnoty sú v medziročnom porovnaní veľmi variabilné. Možno však konštatovať, že za posledných 10 rokov migračným pohybom počet obyvateľov mierne vzrástol. Dominantnými faktormi ovplyvňujúcimi migračný pohyb obyvateľov Ihľan sú ponuka pracovných príležitostí a možnosti uplatnenia mladých ľudí v regióne. Dôležitú úlohu pravdepodobne zohrávajú aj rôzne „náhodné“ ad hoc preferencie rómskeho etnika.

Graf 4: Migračný pohyb obyvateľstva v rokoch 2005-2014

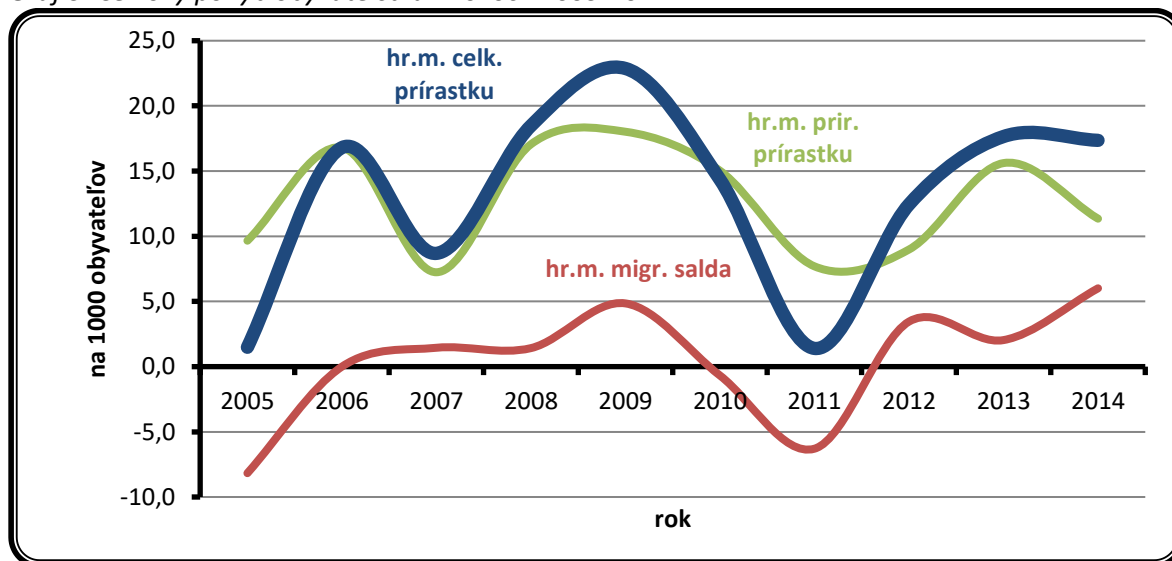

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Hrubá miera prirodzeného prírastku dosahovala počas celého hodnoteného obdobia výrazne kladné hodnoty (každý rok sa viac ľudí narodilo ako zomrelo), čiže prirodzenými populačnými procesmi počet obyvateľov každoročne vysoko rástol. Hrubá miera migračného salda dosahovala premenlivé hodnoty (znamenajúce aj migračný prírastok aj migračný úbytok obyvateľstva – 7x za posledných 10 rokov došlo k migračnému prírastku a 3x k migračnému úbytku obyvateľov). Celkovo je však migračné saldo za hodnotené obdobie kladné, čiže výsledkom migračných procesov za posledných 10 rokov bol taktiež (hoci mierny) nárast počtu obyvateľov.

Bilancia celkového pohybu obyvateľstva Ihľan v rokoch 2005 až 2014 je teda mimoriadne priaznivá, keďže počet obyvateľov za posledných 10 rokov takmer neustále (v medziročnom porovnaní) narastá. Celkovú situáciu ohľadne populačného vývoja v obci možno hodnotiť (z kvantitatívneho hľadiska) veľmi pozitívne.

Graf 5: Celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2005-2014

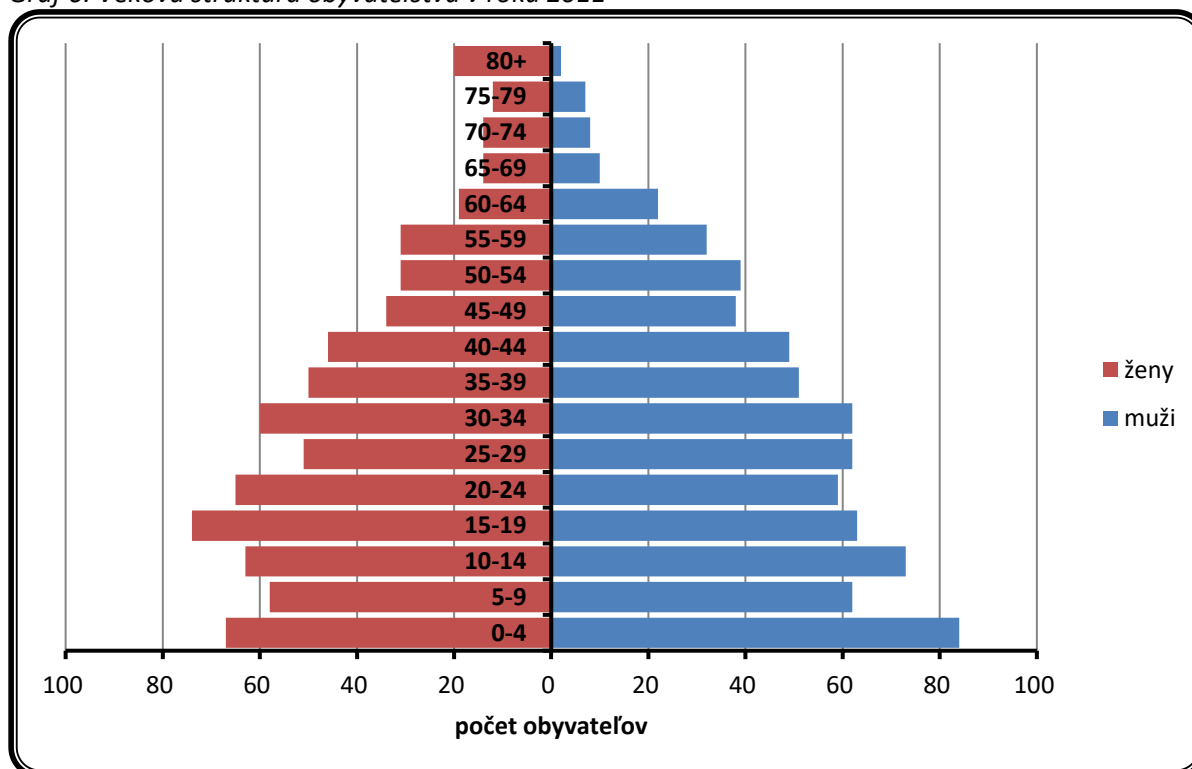
Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Veková štruktúra

Veková pyramída obyvateľstva Ihľan ukazuje, že v obci sa z pohľadu demografickej reprodukcie nachádza progresívny typ populácie, keďže početnosť predreprodukčnej zložky (0-14 r.) vysoko prevyšuje početnosť poreprodukčnej (nad 50 r.) zložky obyvateľstva (407 ku 261). Tento typ vekovej štruktúry obyvateľstva je charakteristický pre rómsku populáciu. Najvyššie zastúpenie v štruktúre obyvateľstva majú vekové skupiny (podľa poradia) 0-4, 15-19 a 10-14 ročných. V nadväznosti na typ vekovej pyramídy možno konštatovať, že z dlhodobého hľadiska bude počet obyvateľov obce (pri nezmenených podmienkach) narastať.

Graf 6: Veková štruktúra obyvateľstva v roku 2011

Zdroj: SODB 2011, vlastné spracovanie

Priemerný vek obyvateľstva v roku 2011 predstavoval 29,89 roka (28,66 u mužov a 31,15 roka u žien). Z hľadiska priemerného veku sa obec v porovnaní s inými obcami okresu zaradila medzi obce s veľmi mladým obyvateľstvom. V štruktúre obyvateľstva vo vzťahu k ekonomickej aktivite, teda podľa produktívnych vekových skupín, výrazne prevláda predproduktívna zložka (0-14 r.) nad poproduktívnou zložkou (65+ r.).

Tabuľka 5: Vybrané parametre vekovej štruktúry obyvateľstva obce Ihľany

	Počet obyvateľov	Veková štruktúra (%)			Priemerný vek
		0-14	15-64	65+	
Ihľany	1423	28,4	65,5	6,1	29,89

Zdroj: SODB 2011

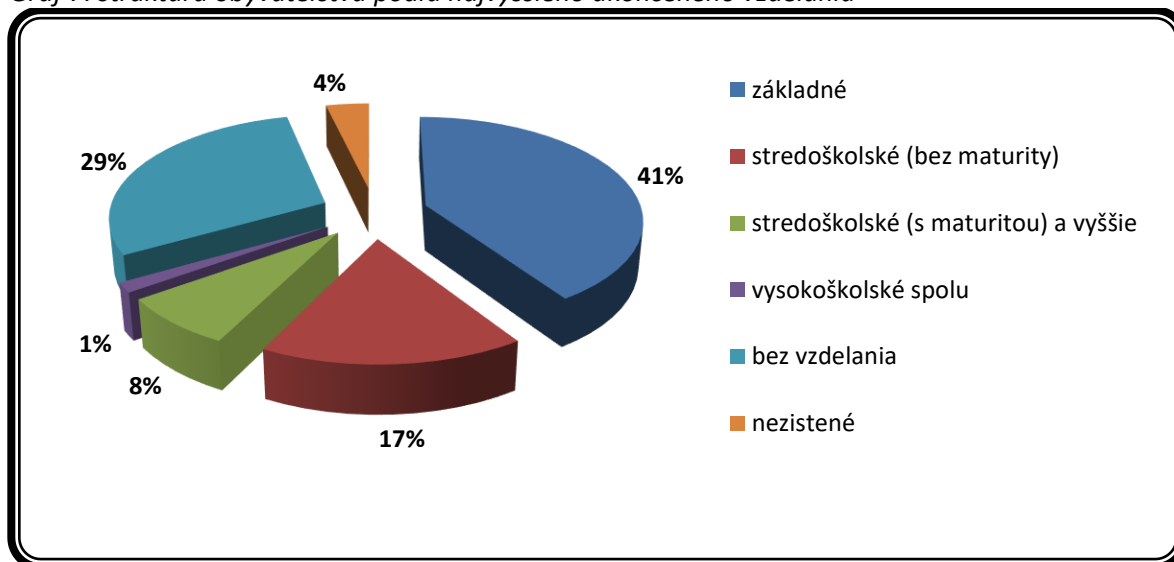
Národnostná, konfesionálna a vzdelanostná štruktúra

V národnostnom zložení obyvateľstva obce Ihľany dominuje slovenská národnosť, ku ktorej sa hlási 80,2 % obyvateľov. K rómskej národnosti sa v poslednom sčítaní (SODB 2011) prihlásilo 14,3 % a k rusínskej 1,4 % obyvateľov. Nepatrné zastúpenie má v obci aj ukrajinská, česká a poľská národnosť. U 3,7 % obyvateľov národnosť zistená nebola. Tieto údaje sú však skreslené, nakoľko v obci žije majoritná rómska komunita a časť z nej sa v spomínanom sčítaní prihlásila k slovenskej národnosti. Podľa kvalifikovaného odhadu publikovaného v Atlase rómskych komunit z roku 2014 žilo v roku 2011 v obci Ihľany 73,4 % obyvateľov rómskej národnosti (Mušinka a kol., 2014).

V konfesionálnej štruktúre obyvateľstva dominuje rímskokatolícke vierovyznanie s podielom 82,1 % obyvateľov (SODB 2011). Výraznejšie je v obci zastúpená aj gréckokatolícka cirkev s podielom 12,0 % obyvateľov, menší podiel má aj Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia (1,3 %). Okrem týchto konfesií sú v obci evidovaní aj príslušníci pravoslávnej cirkvi (0,8 %), evanjelickej cirkvi augsburského vyznania (0,1 %) a reformovanej kresťanskej cirkvi (0,1 %). U 3,4 % obyvateľov príslušnosť ku konfesii zistená nebola.

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 (SODB, 2011) majú až dve pätiny (41 %) obyvateľov obce ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie len základné vzdelanie. Stredoškolské vzdelanie bez maturity (max. výučný list) má 17 % obyvateľov a stredoškolské vzdelanie s maturitou a vyššie má 8 % obyvateľov Ihľan. Vysokoškolské vzdelanie malo v roku 2011 len 1 % obyvateľov obce.

Graf 7: štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania

Poz.: v kategórii „bez vzdelania“ sú zahrnuté osoby s neukončeným základným vzdelaním a deti do 16 rokov

Zdroj: SODB 2011

Základné socioekonomické charakteristiky obyvateľstva

Miera ekonomickej aktivity (podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov na počte obyvateľov v produktívnom a poproduktívnom veku) v obci Ihľany predstavuje 60,78 %. Zo 623 ekonomicky aktívnych osôb bolo v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 pracujúcich osôb (okrem pracujúcich dôchodcov) 168, pracujúci dôchodcovia boli 5, na materskej dovolenke bolo 7 osôb a 397 obyvateľov bolo nezamestnaných. Medzi ekonomicky aktívne osoby sa zaraďujú aj vypomáhajúci (neplatení) členovia domácností v rodinných podnikoch. V tejto kategórii sa v čase SODB 2011 nachádzalo 46 osôb. Z 1432 obyvateľov obce bolo 177 dôchodcov (pracujúcich aj nepracujúcich spolu), čo predstavuje 12,4 % obyvateľstva. Ďalšie takmer dve pätiny (36,6 %) všetkých obyvateľov tvorili deti do 16 rokov a študenti.

Tabuľka 6: Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity

			počet	podiel (%)
Osoby nezávislé	v tom:	ekonomicky aktívni	623	43,5
		rodičovská dovolenka	48	3,4
		nepracujúci dôchodcovia	172	12,0
		ostatní nezávislí	6	0,4
	<i>nezávislé osoby spolu:</i>		849	59,3
Osoby závislé	v tom:	deti do 16 rokov	431	30,1
		študenti stredných škôl	82	5,7
		študenti vysokých škôl	11	0,8
		ostatní závislí, nezistení	59	4,1
	<i>osoby závislé spolu:</i>		583	40,7
Obyvateľstvo spolu			1432	100,0

Zdroj: SODB 2011

Zamestnanosť a mzdy

Ukazovateľ „odvetvie ekonomickej činnosti“ predstavuje druh výroby alebo činnosti podniku alebo iného subjektu, ktorú obyvateľ aktuálne alebo v poslednom pracovnoprávnom vzťahu vykonával. Vzťahuje sa na obyvateľov starších ako 16 rokov, ktorí už niekedy pracovali.

Podľa SODB 2011 výrazne najväčšiu časť zo 623 ekonomicky aktívnych obyvateľov Ihľan predstavovali pracujúci v odvetví priemyselnej výroby (141 obyvateľov; 23 % z celkového počtu EAO). Viac ako 10 % zastúpenie majú aj pracujúci v odvetviach poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu (13 %) a verejnej správy a obrany (12 %). U 18 % EAO nebolo zistené odvetvie ekonomickej činnosti. Keďže sú Ihľany vidieckou obcou s menším počtom pracovných príležitostí, dôležitú úlohu v otázke zamestnanosti obyvateľstva zohráva dochádzka do zamestnania. Z nasledujúcej tabuľky vyplýva, že takmer tretina pracujúcich musí za prácou dochádzať mimo obec svojho bydliska. Najdôležitejším miestom dochádzky za prácou boli pre obyvateľov Ihľan v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 mestá Kežmarok, Spišská Belá a Poprad.

Tabuľka 7: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti ³	Počet EAO	podiel dochádzajúcich do zamestnania v danom odvetví (%)	
		z toho dochádza do zamestnania	
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	78	29	37,18
Priemyselná výroba, ťažba a dobývanie	141	37	26,24
Dodávka energií, odpadové hospodárstvo	5	1	20,00
Stavebníctvo	52	17	32,69
Veľkoobchod, maloobchod	54	16	29,63
Doprava a skladovanie	27	12	44,44
Ubytovacie a stravovacie služby	21	10	47,62
Činnosti v oblasti nehnuteľností, financií, poisťovania, informácií a komunikácie	7	3	42,86
Odborné, vedecké a technické činnosti	5	0	0,00
Administratívne a podporné služby	5	1	20,00
Verejná správa a obrana	73	29	39,73
Vzdelávanie	30	15	50,00
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	9	3	33,33
Ostatné činnosti spolu	2	1	50,00
Nezistené	114	23	20,18
Spolu	623	197	31,62

Zdroj: SODB 2011

Jednou z dôležitých charakteristík pracovného trhu a zároveň významným ukazovateľom vyspelosti/zaostalosti regiónu je nastavenie výšky miezd v danom regióne. Obec leží v okrese Kežmarok a, ako napovedá tabuľka nižšie, tento okres patrí z hľadiska výšky priemerných nominálnych mesačných miezd zamestnancov medzi výrazne podpriemerné regióny Slovenska. V roku 2014 bola uvedená mzda v okrese Kežmarok (680 eur) nižšia ako priemer v Prešovskom kraji (767 eur) a výrazne nižšia ako v Slovenskej republike (dosahovala len 80 % priemeru SR; na Slovensku bola o 190 eur vyššia). Dokonca aj v porovnaní s okolitými okresmi Poprad a Stará Ľubovňa, ktoré ešte tvoria rádius dennej dochádzky do zamestnania z obce Ihľany, bola mzda v okrese Kežmarok výrazne nižšia. Takáto nízka úroveň priemernej nominálnej mesačnej mzdy je odrazom nízkej úrovne ekonomiky v okrese Kežmarok.

Tabuľka 8: Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (eur)

	2010	2011	2012	2013	2014
okres Kežmarok	611	620	635	648	680
okres Stará Ľubovňa	621	651	670	709	759
okres Poprad	738	755	790	782	835
okres Levoča	672	740	735	718	759
Prešovský kraj	659	697	715	721	767
Slovenská republika	828	853	881	891	957

Poz.: údaje za podniky s 2 a viac zamestnancami

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza STATdat

³ kvôli zjednodušeniu a prehľadnosti sú niektoré odvetvia v danej tabuľke oproti klasifikácii SK NACE Rev.2 združené

V ostatných 10-15 rokoch, najmä v súvislosti s nástupom informačného veku a masívnym rozvojom informačno-komunikačných technológií, sa na trhu práce čoraz väčší dôraz kladie na digitálne zručnosti zamestnancov. Schopnosť osôb uplatniť sa na trhu práce je vo výraznej miere determinovaná úrovňou ich počítačových znalostí. Z tohto aspektu je veľmi negatívnym momentom digitálna gramotnosť obyvateľov Ihľan. Prácu s internetom ovláda len 21 %, prácu s textom 18 % a prácu s elektronickou poštou a s tabuľkami len 15 % obyvateľov obce.

Tabuľka 9: Obyvateľstvo podľa počítačových znalostí

Trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	práca s textom			práca s tabuľkami		
	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené
	253	1000	179	207	1019	206
1 432	práca s elektronickou poštou (e-mail)			práca s internetom		
	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené
	212	1003	217	300	931	201

Zdroj: SODB 2011

Nezamestnanosť

Počet uchádzačov o zamestnanie sa v obci za ostatných 7 rokov pohyboval v rozmedzí 340 až 432. Miera nezamestnanosti sa teda v obci pohybovala extrémne vysoko, v rozpätí od 54,6 % (2008) po 69,3 % (2012). Pre porovnanie, k 31.12.2014 bola miera nezamestnanosti v okresoch Kežmarok, Poprad a Stará Ľubovňa 28,44 %, 14,27 %, resp. 15,86 %, v Prešovskom kraji bola na úrovni 19,77 % a v Slovenskej republike 13,85 %. V Ihľanoch je teda miera nezamestnanosti extrémne vysoká, neporovnateľne vyššia ako na všetkých porovnávaných úrovniach.

Tabuľka 10: Vývoj nezamestnanosti v obci

k 31.12.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet UoZ	340	368	385	365	432	429	426
Miera nezamestnanosti (%)	54,6	59,1	61,8	58,6	69,3	68,9	68,4

Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Na konci prvého kvartálu 2015 bolo v obci na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny evidovaných 416 uchádzačov o zamestnanie. Z tohto počtu bolo 229 mužov (55,0 %) a 187 žien (45,0 %). Z hľadiska vekovej štruktúry je početnosť UoZ v jednotlivých vekových skupinách pomerne vyrovnaná, čo naznačuje, že problémy s nezamestnanosťou sa netýkajú len určitej vybranej vekovej skupiny, ale týkajú sa všetkých obyvateľov Ihľan bez ohľadu na vek.

Tabuľka 11: Štruktúra UoZ podľa veku k 31.3.2015

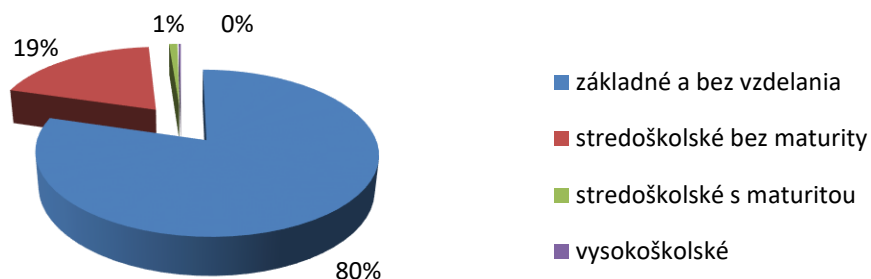
do 19 r.		20-29 r.		30-39 r.		40-49 r.		50-59 r.		nad 60 r.		UoZ spolu	
počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
9	2,2	111	26,7	115	27,6	114	27,4	64	15,4	3	0,7	416	100,0

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že so zvyšujúcim stupňom dosiahnutého vzdelania sa pre jednotlivých obyvateľov zvyšuje pravdepodobnosť uplatnenia na trhu práce. Veľmi negatívnym javom v Ihľanoch je, že výrazne najvyšší podiel, až 80 %, tvoria v štruktúre UoZ práve nezamestnaní s najvyššie ukončeným základným vzdelaním (teda ukončená základná škola, príp. bez vzdelania). Ďalších 19 % UoZ má stredoškolské vzdelanie bez maturity (výučný list) a 1 % UoZ má ukončenú maturitu. V obci bol k uvedenému dátumu evidovaný 1 UoZ s vysokoškolským vzdelaním.

Graf 8: štruktúra UoZ podľa vzdelania k 31.3.2015

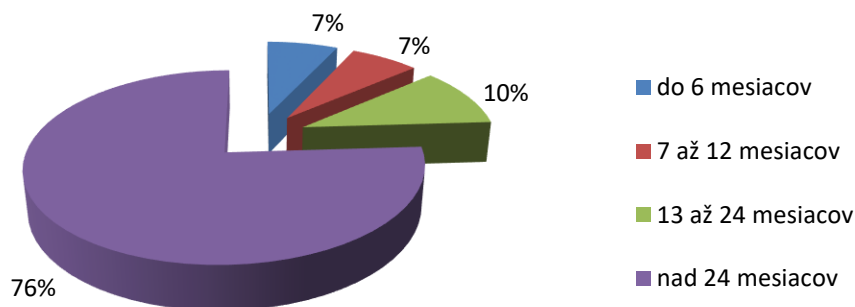

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie patrí medzi najvýznamnejšie parciálne indikátory, poukazujúce na „zdravie“ ekonomickej a sociálnej sféry v tom – ktorom regióne. S nepriaznivou štruktúrou UoZ podľa doby evidencie (tzn. s vysokým podielom dlhodobo nezamestnaných osôb – nad 12 mesiacov) sa spájajú výrazné problémy ekonomického a sociálneho charakteru (vysoké sociálne dávky, „neschopnosť“ zamestnať takýchto obyvateľov, chudoba, sociálno-patologické javy a pod.). Z hľadiska štruktúry uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie sa sleduje predovšetkým podiel dlhodobo nezamestnaných osôb na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie, keďže dlhodobá nezamestnanosť patrí medzi výrazne negatívne ukazovatele socioekonomického rozvoja (resp. zaostalosti) daného regiónu.

V Slovenskej republike sa podiel krátkodobo nezamestnaných (do 6 mesiacov) pohybuje na úrovni cca 38 %, podiel strednodobo nezamestnaných (7 – 12 mesiacov) na úrovni cca 16 % a podiel dlhodobo nezamestnaných okolo úrovne 46 % (pričom Slovenská republika a špeciálne regióny východného Slovenska vykazujú dokonca najvyšší podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov v rámci všetkých regiónov Európskej únie). V Ihľanoch bol podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov (nad 12 mesiacov) k 31.3.2015 až 86 %, pričom až 76 % z celkového počtu UoZ je nezamestnaných dokonca viac ako 2 roky.

Graf 9: Štruktúra UoZ podľa doby evidencie k 31.3.2015

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa klasifikácie zamestnaní (KZAM) nám zatrieduje nezamestnaných do skupín podľa toho, aký charakter malo pracovné miesto, ktoré zaujímal terajší uchádzač o zamestnanie pred tým, než sa stal nezamestnaným. Jednotlivé zamestnania sú v KZAM rozdelené do tried podľa charakteru práce, zložitosti, zodpovednosti a kvalifikačnej náročnosti práce.

Pri KZAM sa dôraz kladie na charakter pracovného miesta a nie na to, či zamestnanec v konkrétnom zamestnaní je viac alebo menej kvalifikovaný ako iný zamestnanec v rovnakom zamestnaní.

Najvyšší podiel v štruktúre UoZ v Ihľanoch majú pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (61,3 %). Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci sú tí UoZ, ktorí v poslednom zamestnaní vykonávali práce vyžadujúce si vedomosti na úrovni základnej školy (ako napr. jednoduché a rutinné práce vyžadujúce ručné nástroje a fyzickú silu – upratovanie, čistenie, kopanie jám, zemetanie ulíc, stráženie majetku, ručné balenie, manipulácie s nákladmi a pod.). Druhý najvyšší podiel (30,5 %) tvoria osoby bez pracovného zaradenia (sú tu najmä tie osoby, ktoré predtým nikde nepracovali, ako napr. absolventi, ženy, ktoré boli hneď po skončení štúdia na materskej/rodičovskej dovolenke, dlhodobo nezamestnané osoby, ktoré si doteraz žiadne zamestnanie nenašli a pod.).

Tabuľka 12: Štruktúra UoZ podľa KZAM k 31.3.2015

Trieda KZAM	Počet UoZ	Podiel (%)
0 – Príslušníci ozbrojených síl	0	0,0
1 – Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci	0	0,0
2 – Špecialisti	0	0,0
3 – Technickí a odborní pracovníci	2	0,5
4 – Administratívni pracovníci	10	2,4
5 – Pracovníci v službách a obchode	8	1,9
6 – Kvalifikovaní pracovníci v poľnohosp., lesníctve a rybárstve	2	0,5
7 – Kvalifikovaní výrobcovia a remeselníci	8	1,9
8 – Operátori a montéri strojov a zariadení	4	1,0
9 – Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	255	61,3
A – Osoby bez pracovného zaradenia	127	30,5
Spolu	416	100,0

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Domový a bytový fond

Charakteristika bytového fondu Ihľan je pomerne priaznivá. Z 324 bytov má 91 % v bytovej jednotke tečúcu vodu. V obci sa nachádzajú najmä menšie byty, keďže najviac bytov (88 z 324) má 2 obytné miestnosti. Pomerne priaznivá je veková štruktúra bytov, keďže 24 % z nich bolo postavených po roku 1990. Pre obyvateľov je v obci dostupných aj 10 nájomných bytov bežného štandardu a 20 nájomných bytov nižšieho štandardu v radovej zástavbe.

Tabuľka 13: Byty podľa formy vlastníctva a systému dodávky vody

	byty obývané vlastníkom	družstevné byty	byty v nájme	iná forma vlastníctva bytu	nezistené	Spolu
v obytnej jednotke je tečúca voda	225	0	0	61	8	294
v obytnej jednotke nie je tečúca voda	14	0	0	2	0	16
nezistené	10	0	0	1	3	14
Byty spolu	249	0	0	64	11	324

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 14: Byty podľa obytných miestností

1 obytná miestnosť	2 obytné miestnosti	3 obytné miestnosti	4 obytné miestnosti	5 a viac obytných miestností	nezistené	Spolu bytov
70	88	75	42	47	2	324

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 15: Byty podľa obdobia výstavby

	pred r. 1919	1919-1945	1946-1990	1991-2000	2000-2011	nezistené	spolu
počet bytov	11	42	214	22	21	43	353

Zdroj: SODB 2011

Dopravná infraštruktúra

Cestná, statická a pešia doprava

Ihľany ležia na ceste III. triedy č. 3099⁴, ktorá spája obec s cestou I. triedy č. 77 (táto cesta prebieha západovýchodným smerom v dĺžke 97 km, spája Spišskú Belú cez Bardejov so Svidníkom) pri obci Holumnica. Najdôležitejším dopravným uzlom pre obec Ihľany je mesto Poprad, na území ktorého sa nachádzajú zastávky medzinárodnej autobusovej i železničnej prepravy ako i medzinárodné letisko a okolo ktorého tiež prechádza najdôležitejšia dopravná tepna Slovenska - diaľnica D1. Linky autobusovej dopravy zabezpečujú pre obyvateľov obce spojenie s okolím. Niektoré miestne komunikácie v Ihľanoch majú bezprašnú povrchovú úpravu s rôznym šírkovým usporiadaním. Kvalita miestnych komunikácií je však poväčšine na dobrej úrovni. Chodníky sú v obci vybudované najmä pozdĺž cesty III. triedy. Odstavné parkovacie plochy pre osobné automobily sú v obci vybudované najmä na miestach, kde dochádza k vyššej koncentrácii áut (napr. pri obecnom úrade, pri bytovom dome a pod.).

Železničná a letecká doprava

Najbližšia železničná trať prechádza katastrom obce Holumnica, táto spája (o. i.) Poprad so Starou Ľubovňou. Táto železničná trať však má len regionálny význam, najbližšia železnica celoštátneho a medzinárodného významu sa nachádza v Poprade. Pomerne blízko sa nachádzajú letiská medzinárodného významu. Menšie letisko sa nachádza v Poprade, odkiaľ však lieta len málo pravidelných liniek a kde sa uskutočňujú poväčšine len charterové lety. Ďalšie letisko sa nachádza v Košiciach, to ponúka širšie možnosti spojenia s Európou ako Poprad. Veľký význam má však letisko Kraków-Balice, z ktorého množstvo operujúcich leteckých spoločností zabezpečuje spojenie s väčšinou Európy.

Technická infraštruktúra

Ihľany majú kompletne vybudovanú technickú infraštruktúru. Vybudovaný je verejný vodovod, kanalizácia aj ČOV, ich správcom je spoločnosť W-Control, s.r.o. Poprad. Obec je taktiež plynofikovaná. Všetky časti obce sú plne elektrifikované a v obci taktiež funguje rozhlas aj verejné osvetlenie. V blízkej budúcnosti plánuje samospráva zaviesť bezdrôtový obecný rozhlas. V časti Majerka bolo verejné osvetlenie zrekonštruované, energeticky úsporné svetelné body je však potrebné zaviesť ešte v časti Stotince. Mobilný signál rovnako ako aj internetové pripojenie sú v obci dostupné. Navyše, v 90. rokoch si obyvatelia obce poväčšine na vlastné náklady vybuvovali káblovú televíziu.

⁴ V roku 2015 došlo v SR k prečíslovaniu všetkých ciest III. triedy. Bývalé označenie cesty 3099 je 5338.

Tabuľka 16: Vybavenie technickou infraštruktúrou

Technická infraštruktúra	
vodovod	áno
kanalizácia	áno
ČOV	áno
plyn	áno
elektrina, verejné osvetlenie	áno
obecný rozhlas	áno
mobilný operátor	áno
internet	áno

Zdroj: Obecný úrad

Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra a služby

Obyvatelia Ihľan musia za zdravotnou starostlivosťou dochádzať, keďže sa v obci žiadne zdravotnícke ambulancie nenachádzajú. Najbližšie ambulancie praktického lekára pre dospelých, praktického lekára pre deti a dorast a tiež lekárňu sa nachádzajú v zdravotnom stredisku v Holumnici. Gynekologická ambulancia sa nachádza v Holumnici a v Spišskej Belej. Najbližšia stomatologická ambulancia sa nachádza v Podolínci. Ostatné špecializované zdravotnícke ambulancie sa nachádzajú najbližšie v Kežmarku, Poprade a v Starej Ľubovni, kde sú lokalizované aj nemocnice. Záchraná zdravotná služba s územnou pôsobnosťou pre Ihľany sídli v Spišskej Belej. V obci Ihľany sa nachádza budova bývalého zdravotného strediska, v ktorej v minulosti sídlili ambulancie lekárov. Táto budova si však v súčasnosti vyžaduje rekonštrukciu.

Najbližšia stanica Hasičského a záchraného zboru (profesionálnych hasičov) sídli v Kežmarku. Jej územnou pôsobnosťou je celé územie okresu Kežmarok a obce Haligovce a Veľká Lesná z okresu Stará Ľubovňa. Najbližšia pobočka pošty sa nachádza v Holumnici. V Ihľanoch sa nachádza 5 predajní potravín a zmiešaného tovaru (2 predajne obchodného reťazca COOP jednota a 3 menšie súkromné predajne) a 2 pohostinské zariadenia. Najbližšia pobočka banky, bankomat a čerpacia stanica sa nachádzajú v Podolínci, najbližšia pobočka zdravotnej poisťovne v Kežmarku.

Tabuľka 17: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2015)

Praktický lekár pre dospelých	nie	Pošta	nie
Praktický lekár pre deti a dorast	nie	Predajňa zmiešaného tovaru	áno
Stomatologická ambulancia	nie	Bankomat	nie
Lekárňu	nie	Čerpacia stanica	nie
Záchraná zdravotná služba	nie	stanica Hasičského a záchr. zboru	nie
Stanica opatrovateľskej služby	nie	Dobrovoľný hasičský zbor	áno

Zdroj: Obecný úrad

Okrem vyššie uvedených základných zariadení a služieb sociálnej infraštruktúry sa v obci nachádzajú (resp. sú pre obyvateľov dostupné) napr. aj kovovýroba, stolárstvo, kamenárstvo, spoločnosť poskytujúca zemné a stavebné práce, pomocné stavebné práce, dokončovacie stavebné práce, nákladnú autodopravu a iné.

Významným poskytovateľom sociálnych služieb v obci je samospráva. Obec je v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny zapojená do projektu menších obecných služieb, cieľom ktorého je udržiavať u miestnych dlhodobu nezamestnaných obyvateľov pracovné návyky. Okrem toho je obec zapojená aj do projektu terénnej sociálnej práce, ktorý je zameraný na poskytovanie sociálnych služieb marginalizovaným komunitám prostredníctvom terénnych sociálnych pracovníkov (odborná pomoc a hľadanie riešení rôznych sociálnych problémov, poskytovanie informácií a sociálneho poradenstva v krízových situáciách, v prípade potreby sprostredkovanie informácií a sprevádzanie klientov do inštitúcií, mapovanie potrieb členov marginalizovanej komunity a pod.). Rovnako sa obec

v spolupráci s ÚPSVaR v Kežmarku zapája do projektu rómskych občianskych hliadok. Obecná samospráva taktiež vykonáva inštitút osobitného príjemcu.

Nemenej dôležitou sociálnou službou pre obyvateľov Ihľan je aj dotácia na obedy, ktorú samospráva obce poskytuje dôchodcom. Tieto obedy si môžu dôchodcovia objednávať v jedálni, ktorá je zriadená pri obecnej úrade a, navyše, v prípade potreby sú objednané obedy na základe žiadosti a prostredníctvom menších obecných služieb distribuované dôchodcom priamo domov.

Školstvo, kultúra a šport

V Ihľanoch sa nachádza základná škola pre 1.-4. ročník a tiež materská škola, ktorých zriaďovateľom je obec. Základnú školu navštevuje cca 120 žiakov, do MŠ chodí cca 25 detí. Žiaci 5. až 9. ročníka dochádzajú do ZŠ do Holumnice alebo do Toporca. V Ihľanoch sa nachádza elokované pracovisko strednej súkromnej odbornej školy Biela voda z Kežmarku, ktoré navštevujú študenti z obce. V tejto škole majú študenti možnosť vzdelávať sa v odbore krajčírka a murár. Iné stredné školy, ktoré môžu navštevovať študenti z Ihľan, sa nachádzajú najmä v Kežmarku a Starej Ľubovni.

V obci sa nachádza kultúrny dom, ktorého interiér si však už v súčasnosti vyžaduje rekonštrukciu. Pre potreby obyvateľov obce je zriadená aj obecná knižnica, ktorá je v súčasnosti v rekonštrukcii a v ktorej dôjde aj k rekonštrukcii knižničného fondu. Kultúrno-spoločenský a športový život v obci je v porovnaní s inými obcami na priemernej úrovni. V zimnej fašiangovej sezóne sa v obci pravidelne koná ples DHZ. V júni samosprávne orgány obce v spolupráci so ZŠ a MŠ usporadúvajú oslavy Dňa detí, spravidla v auguste sa koná súťaž hasičov, ktorú organizuje miestny dobrovoľný hasičský zbor a v októbri samospráva obce organizuje posedenie pri príležitosti Mesiaca úcty k starším. V spolupráci s MAS Spiš sa v Ihľanoch bude v predvianočnom čase konať súťaž vo varení kapustnice (táto súťaž funguje na rotačnej báze, každý rok v inej obci).

Pre potreby športového vyžitia obyvateľov sa v obci nachádza jedno prírodné futbalové ihrisko a jedno multifunkčné ihrisko s umelou hracou plochou, ktoré bolo postavené z prostriedkov Nadácie SPP. Multifunkčné ihrisko si však už v súčasnosti vyžaduje rekonštrukciu. Pri MŠ je vybudované aj menšie detské ihrisko.

Tabuľka 18: Infraštruktúra kultúry a športu

Kultúrny dom	áno	Telocvičňa	nie
Kino	nie	Športové ihrisko prírodné	áno
Knižnica	áno	Športové ihrisko umelé	áno
Ochotnícky divadelný súbor	nie	Športový klub	nie
Folklórny súbor	nie		

Zdroj: Obecný úrad

Podobne ako je tomu v iných vidieckych obciach, aj v Ihľanoch má významné postavenie v živote obce cirkev, ktorá mala odjakživa významný vplyv na náboženské, kultúrne a spoločenské dianie. V obci sa nachádzajú až tri kostoly, ktoré odrážajú pestré konfesijné zloženie obyvateľstva minulých storočí (dnes už výrazne prevláda rímskokatolícke vierovyznanie).

V Majerke sa nachádza jednoloďový, pôvodne stredoveký rímskokatolícky kostol sv. Martina biskupa, ktorý bol v prvej polovici 19. storočia prestavaný v empírovom slohu. Rovnako v Majerke sa nachádza aj Evanjelický kostol augsburského vyznania z roku 1787⁵, ktorý predstavuje tolerančnú barokovo-klasicistickú stavbu so sieňovým, polkruhovo zakončeným priestorom, preklenutým pruskými klenbami (Tomeček, Valek). Tento evanjelický kostol je zapísaný v zozname Národných kultúrnych pamiatok. Podobne je v zozname NKP zapísaný aj gréckokatolícky Chrám sv. Michala archanjela, ktorý sa nachádza v Stotinciach. Tento kostol predstavuje jednoloďovú, pôvodne ranogotickú stavbu z poslednej tretiny 13. storočia. V obci sa nachádza ešte jedna pamiatka, zapísaná v registri NKP – je ňou pomník partizánom, nachádzajúci sa pod vrchom Ihla.

⁵ Niektoré zdroje uvádzajú, že posvätený bol už v roku 1835 – pozri napr. Šťastný, 2014

K cirkevným pamiatkam v Ihľanoch zaraďujeme aj Kaplnku pred obcou z roku 1940, Kaplnku Panny Márie Lurdskej, Kríže z roku 1888 pri terajšej poľnej ceste do Krížovej Vsi a Kríž z roku 2003, nachádzajúci sa na vrchu Barich (Tomeček, Valek).

Administratívno-správne služby

Na kvalitu života obyvateľov obce vplýva aj dostupnosť administratívno-správnych služieb subjektov verejnej správy. Možno konštatovať, že čím viac služieb je v obci dostupných, tým väčší je komfort obyvateľstva. Dostupnosť (blízkosť; nízka náročnosť na dochádzku za danými službami, či už z hľadiska vzdialenosti alebo času) administratívno-správnych služieb patrí medzi dôležité faktory ovplyvňujúce migračný pohyb obyvateľstva v obci.

Tabuľka 19: Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb

Sídlo matričného úradu	Spišská Belá
Sídlo pracoviska daňového úradu	Kežmarok
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Spišská Belá
Sídlo Okresného súdu	Kežmarok
Sídlo Okresného úradu	Kežmarok
Sídlo Územnej vojenskej správy	Prešov
Sídlo pobočky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Spišská Belá

Zdroj: vlastné spracovanie

Hospodárske pomery

Organizačná štruktúra ekonomiky

K 31.12.2014 bolo v Ihľanoch v registri štatistických jednotiek vedených celkom 75 právnych subjektov. Z tohto počtu bolo 91 % podnikateľských subjektov. Spomedzi všetkých právnych subjektov bolo 16 % právnických osôb (12 subjektov) a 84 % (63 subjektov) súkromne podnikajúcich fyzických osôb nezapísaných v obchodnom registri vrátane fyzických osôb podnikajúcich na základe iného ako živnostenského oprávnenia (slobodné povolania, samostatne hospodáriaci roľníci). V štruktúre právnických osôb mali prevahu právnické osoby neziskové (7) nad ziskovými (5). V štruktúre fyzických osôb – podnikateľov sa nachádzali len živnostníci. V obci nepôsobia žiadni samostatne hospodáriaci roľníci, ktorí by túto činnosť vykonávali ako hlavný zdroj svojej obživy.

Tabuľka 20: Subjekty podľa právnej formy v obci Ihľany

k 31.12.	Subjekty spolu	v tom: Právnické osoby			v tom: Fyzické osoby-podnikatelia			
		spolu	ziskové ¹	neziskové	spolu	živnostníci	SHR ²	SP ³
2010	83	11	6	5	72	71	1	0
2011	76	11	6	5	65	64	1	0
2012	67	10	5	5	57	56	1	0
2013	66	12	6	6	54	54	0	0
2014	75	12	5	7	63	63	0	0

¹Právnické osoby, vykonávajúce sústavnú činnosť za účelom dosiahnutia zisku, podnikajúce podľa obchodného zákonníka, príspevkové organizácie vytvárajúce zisk, spoločenstvá vlastníkov pozemkov

²Samostatne hospodáriaci roľníci

³Slobodné povolania (lekári, audítori, advokáti, komerční právnici...)

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Podnikateľské prostredie je závislé od živnostníkov. Živnostníci sú fyzické osoby podnikajúce podľa zákona č. 455/1991 Zb. v znení neskorších predpisov o živnostenskom podnikaní na základe živnostenského listu alebo koncesie. Vhodným ukazovateľom, vyjadrujúcim ochotu obyvateľov

k samozamestnávaniu, je miera podnikateľskej aktivity, vyjadrená počtom živnostníkov na 1000 obyvateľov. V Ihľanoch bola v roku 2014 zaznamenaná miera podnikateľskej aktivity na úrovni 42 živnostníkov na 1000 obyvateľov. Pre porovnanie, počet živnostníkov na 1000 obyvateľov sa v Slovenskej republike pohybuje okolo úrovne 70, v Bratislavskom kraji 100 (najviac medzi kraji), v Banskobystrickom kraji 60 (najmenej medzi kraji) a v Prešovskom kraji cca 90. V rámci okresov sa hodnota tohto ukazovateľa pohybuje v rozmedzí od približne 40 živnostníkov na 1000 obyvateľov v najzaostalejších okresoch ako Revúca a Rimavská Sobota po cca 140 živnostníkov na 1000 obyvateľov v najrozvinutejších okresoch – teda v mestských okresoch Bratislavy. Možno teda konštatovať, že ochota obyvateľov Ihľan k samozamestnávaniu (ochota podnikáť) je na nízkej úrovni.

Poľnohospodárstvo, pozemkové a lesné hospodárstvo a priemysel

Poľnohospodárska výroba v obci prešla počas posledných desaťročí (a najmä počas obdobia transformácie v 90. rokoch 20. storočia) obrovským útlmom. Na tento útlm malo vplyv viacero faktorov (napr. z hľadiska rastlinnej výroby - krajina s krátkym vegetačným obdobím, mierne teplým letom a s dlhou a studenou zimou; pôdne pomery; slabšia úrodnosť, vysoké náklady v porovnaní s výnosmi; zmena spoločenských preferencií obyvateľstva – uvoľnenie predchádzajúceho silného puta obyvateľov k pôde; ľahká a cenovo výhodná dostupnosť poľnohospodárskych komodít v obchodoch a pod.).

V štruktúre poľnohospodárskej pôdy v katastri obce výrazne dominujú trvalé trávne porasty (631,5 ha). Malú časť poľnohospodárskeho pôdneho fondu zaberá aj orná pôda (99,4 ha). V poľnohospodárskej výrobe má teda vzhľadom k rozsiahlym plochám TTP priaznivejšie podmienky predovšetkým živočíšna výroba. Malá časť obyvateľstva hospodári na súkromných poliach, na ktorých v rámci samozásobovania pestuje najmä zemiaky, pšenicu a krmoviny. Na svojich hospodárskych dvoroch sa niektorí obyvatelia venujú chovu domácich zvierat.

Poľnohospodárskej veľkovýrobe sa v katastri obce Ihľany venujú dve spoločnosti: Poľnospol plus Ihľany, s.r.o., ktorá vznikla v roku 2005 a Satpol, s.r.o, založená v roku 2006. Obe spoločnosti sídlia v areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva a zamestnávajú približne po 10 zamestnancov. Ich hlavným predmetom činnosti je chov oviec na rozsiahlych trvalých trávnych porastoch katastra. V Ihľanoch nie sú evidovaní žiadni samostatne hospodáriaci roľníci so sídlom v obci, ktorí by túto činnosť vykonávali ako hlavný zdroj obživy.

Obrovskú časť rozlohy katastrálneho územia obce (cca dve tretiny – 1904,9 ha) zaberajú lesné pozemky, takže tu existujú vhodné podmienky pre výkon poľovníctva. Paradoxne, napriek rozsiahlym lesným pozemkom nebol v katastri Ihľan vytvorený vlastný poľovný revír. Až v roku 2008 došlo k podpisu zmluvy medzi Spoločnosťou lesomajiteľov, p. s. Ihľany, Združením bývalých urbarialistov Vyšné Ružbachy a Vojenskými lesmi a majetkami SR, š. p. o. z. Kežmarok. Táto zmluva zabezpečila členom Spoločnosti lesomajiteľov, p. s. Ihľany výkon poľovného práva v poľovnom revíri vojenských lesov Javorina (www.lesomajiteliaihlany.sk).

Lesné a pozemkové hospodárstvo v katastri obce Ihľany realizuje spomínaná Spoločnosť lesomajiteľov, pozemkové spoločenstvo Ihľany. Táto spoločnosť vznikla už v roku 1992, na spoločnosť s právnou subjektivitou sa pretransformovala v roku 2013. Transformáciou na spoločnosť s právnou subjektivitou bolo tomuto pozemkovému spoločenstvu umožnené uchádzať sa o projekty z eurofondov. V rokoch 2014-2015 tak Spoločnosť lesomajiteľov, p.s. realizovala vo svojich lesoch viaceré projekty zamerané na obnovu ich produkčného potenciálu a zlepšenie trvalo udržateľného hospodárenia. Pozitívnou skutočnosťou bolo aj zamestnávanie dlhodobo nezamestnaných osôb v lesoch, ktoré bolo uskutočňované cez projekt na podporu zamestnanosti v spoluprácu s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Kežmarku (www.lesomajiteliaihlany.sk). Významným vlastníkom lesov v katastri obce je aj samotná obec Ihľany, ktorá si tieto obecné lesy spravuje vo vlastnej réžii.

Dôležitým projektom z hľadiska tvorby podmienok pre ďalší potenciálny rozvoj územia je projekt registra obnovenej evidencie pozemkov (ROEP), ktorý už bol v obci realizovaný (na pozemky nachádzajúce sa mimo vojenských lesov). V súčasnosti prebieha zjednodušený projekt ROEP na pozemky, nachádzajúce sa v bývalom vojenskom výchovnom stredisku Javorina. Aby sa však do

budúcnosti vytvorili oveľa lepšie podmienky na potenciálny rozvoj územia, je nevyhnutné, aby sa v Ihľanoch realizovala aj ďalšia etapa – Projekt pozemkových úprav. V rámci tohto projektu by došlo ku komasácii pozemkov a k sprehľadneniu a zjednodušeniu vlastníckych vzťahov k pozemkom, čo by bolo výrazným pozitívnym determinantom rozvoja územia (napr. pri rôznej výstavbe – budovanie cyklistických trás, príprava stavebných pozemkov a pod.).

Tabuľka 21: Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2014; v ha)

Poľnohospodárska pôda						
orná pôda	chmeľnice	vinice	záhrady	ovocné sady	TTP	spolu
99,4	0,0	0,0	13,6	0,0	631,5	744,5
Nepoľnohospodárska pôda						
lesné pozemky	vodné plochy	zastavané plochy a nádvorcia	ostatné plochy		Spolu	
1 904,9	6,0	42,3	147,9		2 101,1	
Celková výmera územia						2 845,6

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Priemyselná výroba sa v obci nenachádza, tá sa lokalizuje skôr do sídiel s vyšším počtom obyvateľov. Obyvatelia obce pracujúci v priemysle dochádzajú do práce najčastejšie do priemyselných podnikov v Spišskej Belej, Kežmarku, Poprade a Podolínci. V obci sa však nachádzajú 2 menšie prevádzky kovovýroby, jedna stolárska dielňa a kamenárstvo.

Cestovný ruch

Cestovný ruch predstavuje interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na realizácii ktorého sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú napr. poľnohospodárstvo (v ostatnom období najmä ekologické poľnohospodárstvo a agroturistika), priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Lokalizačné predpoklady cestovného ruchu vyjadrujú príťažlivosť územia pre účastníkov cestovného ruchu, vytvárajú motiváciu pre návštevu danej lokality. Delíme ich na prírodné a umelo vytvorené (kultúrno-správne). Ihľany majú z hľadiska pritiažnutia turistov pomerne dobrú polohu v doline Holumnického potoka na severnom úpätí Levočských vrchov a ležia tiež neďaleko najvýznamnejšej oblasti cestovného ruchu na Slovensku – Tatranského národného parku. Okrem tohto národného parku sa v blízkosti obce nachádzajú na Spiši aj mnohé ďalšie prírodné (napr. travertínové jazero vo Vyšných Ružbachoch, NPR Belianske lúky, v Zamagurí Pieninský národný park...) a kultúrnohistorické pamiatky (napr. kaštieľ Strážky, kostoly, hrad a unikátne námestie v Kežmarku, námestie v Levoči, Spišský hrad, Spišská Sobota, Ľubovniansky hrad, skanzen pod Ľubovnianskym hradom a ďalšie). Medzi lokalizačné predpoklady CR patria aj kultúrno-spoločenské a športové podujatia, ktoré taktiež prispievajú k atraktivite okolitého regiónu a významne zvyšujú jeho návštevnosť. Počas roka sa ich v blízkom okolí koná obrovské množstvo. Medzi najvýznamnejšie možno zaradiť medzinárodný festival remesiel a ľudovej kultúry ELRO v Kežmarku, Mariánsku púť v Levoči, hradné dni na hrade Ľubovňa, Zamagurské folklórne slávnosti, Nestville Open Day v Hniezdnom, Hradobranie na Spišskom hrade, ale aj univerzálnu noc múzeí a galérií. Lokalizačné predpoklady cestovného ruchu (prírodné aj umelo vytvorené) v okolitom regióne sú teda na výbornej úrovni.

Okrem lokalizačných predpokladov hrajú veľmi dôležitú úlohu v rámci rozvoja regiónu aj realizačné predpoklady cestovného ruchu, medzi ktoré patrí doprava a materiálno-technická základňa (stravovacie, ubytovacie a športovo-technické zariadenia, zariadenia služieb a obchodu a špeciálne zariadenia). Dopravná infraštruktúra je v regióne na dobrej úrovni. V posledných rokoch prebehla rekonštrukcia mnohých ciest, mostov a chodníkov, čo zabezpečilo zvýšenú kvalitu cestných komunikácií v regióne. Dopravné spojenie s okolitými regiónmi je zabezpečené autobusovou a železničnou dopravou. Zo športovo-technických zariadení sa v regióne nachádza množstvo

zjazdoviek, lanoviek a vlekov. Ubytovacie kapacity sú v regióne reprezentované hotelmi (najmä v Tatrách), miestnymi penzióňmi a rekreačnými chatami s menším počtom postelí, ktoré sa nachádzajú takmer v každej obci. Najviac stravovacích zariadení s celoročnou prevádzkou sa nachádza v centrách cestovného ruchu – v Tatrách a v mestách (v ktorých je, prirodzene, vyššia koncentrácia obyvateľstva).

Poloha Iľhan je teda pomerne dobrá, ich slabou stránkou sú však lokalizačné a realizačné predpoklady rozvoja cestovného ruchu priamo v obci, teda také, ktoré by dokázali pritiahnúť turistov. V obci sa nenachádzajú žiadne komerčné ubytovacie a stravovacie zariadenia (stravovacie zariadenia sú zriadené len pri MŠ a pri obecnej úrade, tieto však nemajú komerčný charakter).

Na druhej strane, v Iľhanoch sa nachádzajú tri objekty, zapísané v registri národných kultúrnych pamiatok (Evanjelický kostol v Majerke, gréckokatolícky Chrám sv. Michala archanjela v Stotinciach a Pomník partizánom pod vrchom Ihla). Avšak len prostredníctvom týchto NKP je (bohužiaľ) veľmi ťažké zabezpečiť masívnejší rozvoj cestovného ruchu v obci tak, aby z neho mohli profitovať miestne subjekty. Aby dokázala obec vo väčšej miere pritiahnúť turistov, musela by vybudovať takú atrakciu cestovného ruchu, ktorá je v širokom okolí jedinečná (príp. nemusela by byť jedinečná atrakcia, muselo by sa však vybudovať viacero vzájomne prepojených zariadení, kvôli ktorým by sa turistovi oplátilo zastaviť a ostať). Vtedy by tieto tri NKP mohli pôsobiť ako doplnkový faktor v rámci ponuky poznávacieho cestovného ruchu. Priaznivým momentom je aj vybudované multifunkčné ihrisko, ktoré by slúžilo ako doplnková služba na realizáciu športových aktivít pre potenciálnych turistov.

S ohľadom na vyššie uvedené možno teda konštatovať, že rozvoj cestovného ruchu v obci Iľhany je v súčasnosti na nízkej úrovni, avšak s pomerne priaznivými vyhliadkami do budúcnosti (aj v nadväznosti na rozsiahle plochy lesov a zachované prírodné prostredie) v prípade budovania rôznych atraktivít cestovného ruchu.

Finančná analýza

Finančné hospodárenie obce sa realizuje prostredníctvom rozpočtu obce, zostavovaného podľa dikcie § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnej samospráve na obdobie jedného kalendárneho roka. Pravidlá rozpočtového hospodárenia obce upravuje zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V § 5 uvedeného zákona sú príjmy obce definované nasledovne:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,
- j) prostriedky z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na tento účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov, prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení, návratné zdroje financovania a združené prostriedky.

V súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zostavuje viacročný rozpočet. Tento viacročný rozpočet predstavuje ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Prehľad majetku a zdrojov, príjmy a výdavky obce

Hodnota dlhodobého majetku obce Ihľany k 31.12.2014 bola 5 301 374,73 eur. V dlhodobom majetku je teda viazaných 91,5 % zdrojov obce. Jeho výrazne dominantnú zložku (5 123 244,00 eur) tvorí dlhodobý hmotný majetok v podobe pozemkov a stavieb, významnejšie zdroje má obec aj v dlhodobom finančnom majetku (178 130,73 eur). Obežný majetok k uvedenému dátumu predstavoval 491 627,78 eur.

Na konci roku 2014 obec evidovala pohľadávky v celkovej výške 370 267,46 eur, pričom celú sumu predstavovali pohľadávky krátkodobé. Celkové záväzky obce k uvedenému dátumu boli vo výške 701 217,44 eur. Dominantnú zložku tejto sumy tvorili bankové úvery a výpomoci – 335 013,38 eur. Tieto úvery čerpala obec na spolufinancovanie viacerých projektov, financovaných z eurofondov (zateplenie budovy OcÚ, revitalizácia areálu kultúrneho domu, rekonštrukcia hasičskej zbrojnice, výstavba lávky cez potok, realizácia ozdravných opatrení v lesoch – Vápnenie). Významnú položku v záväzkoch obce predstavuje aj úver zo Štátneho fondu rozvoja bývania z roku 2011 na výstavbu 10 bytového domu v obci. Tento úver by však nemal pre obecný rozpočet predstavovať záťaž, nakoľko pri správnom nastavení výšky nájomného za jednotlivé byty a za predpokladu plnej obsadenosti bytov by tento úver mali splácať samotní nájomcovia práve prostredníctvom platieb za nájomné. Ostatné záväzky predstavovali najmä krátkodobé záväzky voči dodávateľom, zamestnancom, poisťovniam a pod., uhradené boli v priebehu roku 2015.

Tabuľka 22: Bilancia aktív a pasív k 31.12.2014 (eur)

AKTÍVA	5 794 072,16	PASÍVA	5 794 072,16
Neobežný majetok spolu	5 301 374,73	Vlastné imanie	4 135 938,41
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	Výsledok hospodárenia	4 135 938,41
Dlhodobý hmotný majetok	5 123 244,00	-minulé roky	4 076 429,69
Dlhodobý finančný majetok	178 130,73	-účtovné obdobie	59 508,72
Obežný majetok spolu	491 627,78	Záväzky	701 217,44
Zásoby	806,24	Rezervy	27 671,39
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	37 855,82	Zúčtovanie medzi subjektmi VS	620,52
Pohľadávky	370 267,46	Dlhodobé záväzky	281 992,62
Finančné účty	82 498,26	Krátkodobé záväzky	52 205,58
Poskytnuté návr. výpomoci	200,00	Bankové úvery a výpomoci	335 013,38
Časové rozlíšenie	1 069,65	Časové rozlíšenie	956 916,31

Zdroj: Záverečný účet obce za rok 2014

Celkové príjmy obce v roku 2014 boli 940 491,63 eur. Z tejto sumy predstavovali bežné príjmy 74,20 % (697 858,80 eur), kapitálové príjmy 9,33 % (87 727,77 eur) a príjmové finančné operácie 16,47 % (154 905,06 eur). Dôležitú zložku bežných príjmov obce tvoria vlastné prostriedky vo forme výnosu z dane z príjmov poukázaného územnej samospráve (podielové dane od štátu vo výške 303 272,47 eur). Významným zdrojom príjmov sú aj účelovo viazané prostriedky – granty a transfery. Z nich dominantný podiel majú transfery pre školstvo (základnú a materskú školu), ktoré obec posúva ďalej do rozpočtu školy. Medzi ostatné granty a transfery patria napr. prostriedky na ŽP, voľby, AOTP a pod. V roku 2014 boli v rámci týchto grantov a transferov obci preplatené aj financie na realizáciu povodňových záchranných prác vo výške 14 848,03 eur. Kapitálové príjmy v celkovej výške 87 727,77 eur získala obec v roku 2014 na rekonštrukciu budovy kultúrneho domu, revitalizáciu areálu kultúrneho domu a na zateplenie budovy OcÚ (Záverečný účet obce 2014).

Celkové výdavky obce v roku 2014 boli vo výške 885 139,34 eur. Z tejto sumy bežné výdavky predstavovali 645 845,43 eur (73,0 % celkových výdavkov; z toho bežné výdavky obce 47,6 % a bežné výdavky školy 25,3 %), kapitálové výdavky 166 940,87 eur a výdavkové finančné operácie v roku 2014 boli vo výške 72 353,04 eur. Bežné výdavky tvorili 92,55 % bežných príjmov. Tieto výdavky predstavujú finančné zdroje na bežný chod samosprávy, sú spotrebovávané bez toho, aby prinášali priamy efekt pre rozvoj obce. Jedná sa najmä o mzdy a odvody zamestnancov obce vrátane pracovníkov školstva a prevádzkové výdavky za tovary a služby (vrátane školy). Ako už bolo spomenuté, kapitálové výdavky boli v roku 2014 čerpané vo výške 166 940,87 eur. Tieto výdavky boli čerpané na zateplenie budovy OcÚ, výstavbu lávky cez potok, revitalizáciu areálu kultúrneho domu, rekonštrukciu kultúrneho domu, výstavbu neštandardných bytov a na rekonštrukciu hasičskej zbrojnice (Záverečný účet obce 2014).

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

Predchádzajúci PHSR mala obec Ihľany spracovaný pod názvom „Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce“, pričom jeho platnosť bola vymedzená rokmi 2007-2013. Plán sa skladá zo 4 hlavných častí: analytickej, strategickej, finančnej a realizačnej (vrátane návrhu hodnotenia plánovacieho procesu a monitorovania, avšak bez stanovenia merateľných indikátorov). V strategickej časti dokumentu má obec na naplnenie rozvojovej stratégie popri stanovených cieľoch a prioritách zadefinované aj konkrétne opatrenia a aktivity. Strategický rozvojový plán je rozdelený do 5 oblastí: A – Rozvojový potenciál, ľudské zdroje a ekonomická situácia, B – Vzdelávanie, kultúra a šport, C – Občianska vybavenosť, sociálne a zdravotné služby, D – Životné prostredie a E – Cestovný ruch, vidiecky turizmus a agroturizmus. Spolu je vo všetkých prioritách a opatreniach uvedených 46 aktivít (konkrétnych projektových zámerov). Prioritná oblasť A obsahuje 9 aktivít, z ktorých žiadnu nemožno považovať za splnenú. V prioritnej oblasti B je zadefinovaných 10 aktivít, z ktorých sa podarilo úplne splniť 2 a čiastočne splniť taktiež 2. V prioritnej oblasti C sa z 12 aktivít podarilo 2 realizovať úplne a 5 čiastočne. Prioritná oblasť D má zadefinovaných 8 aktivít, z nich 2 možno považovať za úplne splnené a 4 za čiastočne splnené. V prioritnej oblasti E sa zo 7 naplánovaných aktivít nepodarilo realizovať žiadnu. Súhrne sa teda zo 46 naplánovaných aktivít v PHSR 2007-2013 podarilo úplne realizovať 6 a čiastočne realizovať 11.

Ako však napovedá nasledujúci Formulár Ú6 (uvedené sú v ňom len najdôležitejšie investičné akcie), obec Ihľany od roku 2007 realizovala pomerne veľké množstvo rozvojových investičných akcií, ktoré neboli zahrnuté v predchádzajúcom PHSR (napr. výstavba bytového domu, rekonštrukcia ZŠ, rekonštrukcia KD, hasičskej zbrojnice a pod.). Tieto investičné akcie síce neboli realizované v súlade s naplánovanými aktivitami v PHSR, pre rozvoj obce však boli mimoriadne prospešné. Na základe uvedeného možno konštatovať, že naplnenie naplánovaných aktivít podľa predchádzajúceho PHSR bolo len málo úspešné, no na druhej strane, obec bola v predchádzajúcom období veľmi úspešná z hľadiska celkovej realizácie investičných rozvojových akcií.

Formulár 5 (Ú6): Ex - post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR																			
v tis. EUR																			
č.	Názov investície - projektu	Číslo a názov aktivity v predchádzajúcom PHSR	Klasifikácia investície (stavby) - triedy	Rok začatia	Ukazovateľ	Cena podľa vykonávacieho projektu		Objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov								
				Rok dokončenia	Merná jednotka	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov	Z toho verejná investícia	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje	Iné zdroje
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Rekonštrukcia obecného vodovodu	2.2.3.3.1.	2222 – Miestne potrubné rozvody vody	2004		13,51													
				2007															

2	Rekonštrukci a kultúrneho domu		1261 – Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	2007	15,82														
				2007															
3	Rekonštrukci a strechy ZŠ		1263 – Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	2007	27,31														
				2007															
4	Rekonštrukci a miestneho rozhlasu		2224 – Miestne elektrické a telekomunikáčn é rozvody a vedenia	2007	4,68														
				2007															
5	Chodník – cintorín Stotince		2112 – Miestne komunikácie	2007	1,64														
				2007															
6	Obnova rigola pre odvod dažďovej vody – oproti GrK kostolu	2.2.4.2.1.	2152 - Priehrady	2008	3,76														
				2008															
7	Obnova rigola pre odvod dažďovej vody – pri GrK kostole	2.2.4.2.1.	2152 - Priehrady	2008	5,66														
				2008															
8	Výstavba multifunkčného ihriska	2.2.2.3.3.	2411 – Športové ihriská	2008	66,55														
				2009															
9	Rekonštrukci a verejného osvetlenia		2224 – Miestne elektrické a telekomunikáčn é rozvody a vedenia	2009	1,43														
				2009															
10	Bytový dom 10 b.j. - PD		1122 – Trojbytové	2008	13,88														

			a viacbytové budovy	2009														
1	Bytový dom 16 b.j. - PD		1122 – Trojbytové a viacbytové budovy	2008		11,14												
1				2009														
1	Regenerácia centrálnej zóny obce		2420 – Ostatné inžinierske stavby, i.n.	2009		41,08												
2				2009														
1	Regenerácia centrálnej zóny obce		2420 – Ostatné inžinierske stavby, i.n.	2012		638,13												
3				2012														
1	Výstavba bytového domu 10 b.j.		1122 – Trojbytové a viacbytové budovy			460,27												
4				2013														
1	Výstavba kanalizačnej prípojky k 10 b.j.	2.2.3.5.3.	2223 – Miestne kanalizácie			5,21												
5					2013													
1	Výstavba parkoviska a MK k 10 b.j.	2.2.3.5.2.	2112 – Miestne komunikácie			41,73												
6					2013													
1	Výstavba vodovodnej prípojky k 10 b.j.	2.2.3.5.3.	2222 – Miestne potrubné rozvody vody			5,33												
7					2013													
1	Zateplenie OcÚ		1220 – Budovy pre administratívu			79,96												
8				2014														
1	Revitalizácia okolia KD		2420 – Ostatné inžinierske stavby, i.n.			26,42												
9				2014														
2	Výstavba lávky cez potok		2112 – Miestne komunikácie			46,05												
0				2014														
2	Rekonštrukci		1261 –			3,64												

1	a fasády KD		Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	2014														
2	Revitalizácia centrálnej zóny obce (4.1.C)		2420 – Ostatné inžinierske stavby, i.n.	2015		182,25												
2	Rekonštrukcia a hasičskej zbrojnice		1274 – Ostatné budovy, i.n.	2015		46,23												
2	Prístavba a modernizácia ZŠ		1263 – Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	2015		542,25												

Zdroj: MDVRR 2015, obecný úrad

Ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií

Cieľom Ex – ante hodnotenia stavu projektovej pripravenosti investícií je analyzovať súčasný stav pripravenosti investičných zámerov a možnosti ich financovania z rôznych zdrojov. V nasledujúcom formulári sú uvedené len tie investičné zámery, na ktoré má v súčasnosti obec už spracovanú príslušnú dokumentáciu. Ostatné investičné aj neinvestičné zámery obce na nasledujúce obdobie sú uvedené v ďalšej časti dokumentu (pozri najmä formuláre P1, P2, P3 a F2). Obec Ihľany má v čase vypracovania tohto PHSR pripravených 9 projektových dokumentácií, z toho 1 v hospodárskej oblasti, 5 v sociálnej a 3 v environmentálnej oblasti.

Formulár 6 (A7): Ex - ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií

Ex-ante hodnotenie - stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania nového PHSR (pipe_line)																			
v tis. EUR																			
por. č.	Politika - oblasť	Názov investície	Klasifikácia stavby - triedy	Rok začatia-plán	Technická príprava mesiac/rok	Cena podľa stavebného zámeru		Navrhovaný objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov								
				Rok dokončenia-plán		Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov celkom	Z toho verejné investície	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje	Iné zdroje
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Hospodárska	Rozšírenie kapacity a skvalitnenie technológie ČOV	2223 – miestne kanalizácie	2017	96,00														
2017																			
2		Realizácia nadstavby MŠ	1263 – Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	2016	300,00														
2017																			
3		Revitalizácia obce – II. etapa	2420 – Ostatné inžinierske stavby, i.n.	2018	200,00														
4	Sociálna	Výstavba 18 b.j. nižšieho štandardu	1122 – Trojbytové a viacbytové budovy	2021	250,00														

5		Výstavba kamerového systému	2224 – Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia		20,00													
				2016														
6		Výstavba komunitného centra	1274 – Ostatné budovy, i.n.		200,00													
				2018														
7		Pestovná činnosť v lesoch obce		2016	320,00													
				2018														
8	Environmentálna	Obnova potenciálu lesného hospodárstva a zavedenie preventívnych protipožiarnych opatrení	2420 – Ostatné inžinierske stavby, i.n.	2016	250,00													
				2017														
9		Výstavba zberného dvora	2420 – Ostatné inžinierske stavby, i.n.		300,00													
				2018														

Zdroj: MDVRR 2015, obecný úrad

A.II Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie v kontexte tohto Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja predstavuje pre obec tie oblasti, ktoré síce ovplyvňujú jej rozvoj (v rôznej miere, či už významne alebo len okrajovo), avšak obec ich zároveň nedokáže svojou činnosťou nijako ovplyvniť. V makroregionálnej mierke je dôležitým činiteľom rozvoja obce európsky rozvojový koncept „Red octopus“, ktorý stanovuje hlavné rozvojové centrá Európy. Ide o tzv. „červenú chobotnicu“ (pomenovanie podľa tvaru tejto rozvojovej siete), ktorá spája najrozvinutejšie európske sídelné a aglomeračné centrá a centrá, ktoré majú najväčší potenciál ďalšieho rozvoja. Jedno z ramien „červenej chobotnice“ prechádza aj Slovenskom, avšak len jeho juhozápadnou časťou. Ihľany sú teda od tohto ramena značne vzdialené.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) vyhodnotila jednotlivé sídelné centrá Slovenska ako terciárne centrá, t.j. centrá na základe ich terciárnej obslužnosti (úrovne vybavenosti vybranou vyššou občianskou vybavenosťou). Takýmto spôsobom bolo na národnej úrovni vytvorených päť skupín obcí (okrem Bratislavy a Košíc, ktoré stoja samostatne a nepatria do žiadnej skupiny), ktoré naznačujú úroveň obsluhy ako pre vlastné mesto, tak pre jeho zázemie (prvé tri skupiny sa pritom členia na dve podskupiny). Najbližšie centrá osídlenia pre Ihľany predstavujú mestá Spišská Belá (4. skupina), Kežmarok (2b. skupina), Poprad (1b. skupina), Podolínec (5. skupina), Stará Ľubovňa (3a. skupina), Levoča (3a. skupina) a Spišská Nová Ves (2a. skupina).

Okrem centier osídlenia KURS 2001 na Slovensku stanovila jadrové ťažiská osídlenia, ktoré sú navzájom pospájané rozvojovými osami I. stupňa. Ostatné sídelné centrá sú pospájané osami II. a III. stupňa. Tieto rozvojové a urbanizačné osi sú súčasťou vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych potrieb.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 stanovuje tri stupne rozvojových osí, ktoré vychádzajú z nasledovných kritérií:

- rozvojová os prvého stupňa – prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu rýchlostného typu,
- rozvojová os druhého stupňa – prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami osídlenia prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu nadregionálneho významu alebo jednu rýchlostnú cestu,
- rozvojová os tretieho stupňa – prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom, ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

Z pohľadu rozvoja územia najdôležitejšia, teda rozvojová os I. stupňa, prepája Bratislavu a Košice (o. i.) severoslovenským dopravným koridorom, čiže najbližšie k Ihľanom sa táto os nachádza v oblasti Popradu a Levoče. Z Popradu do Spišskej Belej smeruje rozvojová os II. stupňa, zo Spišskej Belej do Starej Ľubovne je vedená os III. stupňa. Ihľany teda neležia ani na tejto rozvojovej osi III. stupňa.

Veľmi dôležitým aspektom v analýze vonkajšieho prostredia je aj stratégia štrukturálnej politiky Európskej únie a jej priemet do slovenských pomerov. Počas programovacieho obdobia EÚ 2000-2006 (čo pre Slovensko znamenalo roky 2004-2006) používala Európska únia stratégiu regionálnej politiky založenú na rovnomernom prístupe samospráv k štrukturálnym fondom (tzv. „pokropením regiónov investíciami“, kde každá samospráva mala rovnaký prístup k týmto fondom). Od programovacieho obdobia 2007 - 2013 sa však už stratégia regionálnej politiky EÚ zmenila, keďže táto sa už nezamerala na znižovanie regionálnych disparít formou podpory zaostalých regiónov, ale na základe skúseností z regionálneho rozvoja zo západoeurópskych krajín, rozhodla sa posilňovať predovšetkým vytýčené póly rastu, ktoré sú najviac konkurencieschopné a majú najväčší potenciál

rozvoja (týmto opatrením sa taktiež sledovalo posilnenie vonkajšej konkurencieschopnosti EÚ ako celku voči ostatným aktérom vo svetovom hospodárstve). Jednotlivými krajinami vytýčené póly rastu mali byť nositeľmi rozvoja v jednotlivých regiónoch a postupom času by sa rozvoj z týchto pólov rastu mal šíriť do ich bezprostredného okolia (teda do zaostalejších oblastí v ich okolí). Na Slovensku tak boli od programovacieho obdobia 2007-2013 na základe koncepcie územného rozvoja Slovenska stanovené inovačné a kohézne póly rastu (niektoré mestá a obce v ich bezprostrednom zázemí), pričom najväčšia časť podpory zo štrukturálnych fondov smeruje práve do nich.

Výrazným vonkajším rozvojovým impulzom pre obec by mohla byť zvýšená podpora zo strany vlády formou investičných stimulov pre tie priame zahraničné investície, ktoré sa plánujú realizovať priamo v okrese Kežmarok (príp. v jeho bezprostrednom okolí). Skúsenosti však ukazujú, že od roku 2002, kedy sa začalo s poskytovaním investičnej pomoci, jednotlivé slovenské vlády touto formou podporovali smerovanie priamych zahraničných investícií primárne do najrozvinutejších regiónov Slovenska (najmä do trojuholníka Bratislava – Trnava – Nitra, do Košíc a oblasti stredného Považia po Žilinu). Do oblasti podtatranského regiónu a do Kežmarku (okresu patriaceho z hľadiska výšky miery nezamestnanosti medzi najproblémovšie okresy Slovenska) smerovala len úplne minimálna časť investičnej pomoci vlády. Z prostredia investičnej pomoci teda len ťažko očakávať priaznivé rozvojové impulzy pre región v blízkej budúcnosti.

Na prelome rokov 2015-2016 bol zostavený tzv. Akčný plán pre okres Kežmarok, ktorý schválila aj Vláda SR a ktorého ambíciou je podporovať hospodársky a sociálny rozvoj okresu či už priamymi dotáciami na realizáciu rôznych opatrení vo vybraných obciach okresu alebo tiež plánovaným zvýhodňovaním tých subjektov, ktoré sa uchádzajú o podporu z EŠIF a sídli na území okresu Kežmarok. Uvedené opatrenia však zatiaľ (február 2016) neboli realizované a ich výsledný efekt je tak nateraz otáznym.

Spomínaná politika územnej podpory vo forme investičnej pomoci a množstvo ďalších faktorov (napr. faktor sídelnej hierarchie, faktor makropolitologickej atraktivity, faktor veľkej dopravnej infraštruktúry, faktor historickej marginality, faktor depresnosti priľahlých prihraničných regiónov a pod.; Korec 2005) prispeli (a naďalej prispievajú) k veľmi nerovnovážnemu regionálnemu vývoju v rámci Slovenska, keď sa medzi jednotlivými jeho regiónmi vytvorili pomerne výrazné regionálne disparity. Vytvorila sa tak významná priestorová polarizácia spoločnosti s existenciou centier na strane jednej a periférií (vnútorných aj prihraničných periférnych regiónov) na strane druhej. Uvedené skutočnosti upozorňujú na veľmi obmedzený potenciál budúceho rozvoja obce Ihľany, prichádzajúci z vonkajšieho prostredia.

Členstvo obce v organizáciách

Obec Ihľany je členom 5 združení, ktoré vznikli za rôznym účelom, majú rôzne ciele a prostredníctvom ktorých sa obec snaží uplatňovať svoje záujmy:

- „Občianske združenie pre rozvoj regiónu Spiš“ (MAS Spiš) – verejno-súkromné partnerstvo rôznych organizácií (obcí, miest, priemyselných aj poľnohospodárskych podnikov, podnikateľov, občianskych združení, neziskových organizácií, fyzických osôb a pod.), vytvorené za účelom zlepšovania kvality života v území združenia (územie obcí, ktoré sú členmi tohto združenia), posilnenia ekonomického prostredia, zhodnotenia kultúrneho a prírodného dedičstva a podpory trvalo udržateľného rozvoja. V súčasnosti sa občianske združenie MAS Spiš uchádza o získanie štatútu Miestnej akčnej skupiny;
- „Združenie miest a obcí Slovenska“ (ZMOS) – organizácia zastupujúca záujmy samospráv na celoslovenskej úrovni;
- „RZTPO“ – Regionálne združenie tatranských a podtatranských obcí – združenie obcí tatranského a podtatranského regiónu, presadzujúce záujmy členských obcí.
- „RVC - ZO“ Štrba – Regionálne vzdelávacie centrum – združenie obcí so sídlom v Štrbe. Ide o záujmové združenie obcí so zameraním na vzdelávanie miestnej samosprávy;

- „Slovenská asociácia pre káblové telekomunikácie“ (SAKT) – občianske združenie prevádzkovateľov káblových sietí, dodávateľov zariadení, výskumných inštitúcií a obcí s vlastnými káblovými rozvodmi.

Štrukturálne fondy v programovom období 2014-2020

Jednou z možných ciest získavania finančných prostriedkov na realizáciu investičných akcií (okrem ďalších možných zdrojov, uvedených v časti „Indikatívny finančný plán“) sú Európske štrukturálne a investičné fondy. Napriek tomu, že tieto európske štrukturálne a investičné fondy sú z aspektu regionálneho rozvoja definované ako „doplňkové“ zdroje financovania, v súčasnom modeli regionálnej politiky a nastavenia financovania samospráv sú práve tieto prostriedky z EŠIF hlavným zdrojom financií, bez ktorého by len ťažko boli samosprávy schopné financovať svoje rozvojové investičné projekty. V programovom období EÚ 2014 – 2020 bude Slovensko čerpať európske štrukturálne a investičné fondy v rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti a v rámci Cieľa Európska územná spolupráca. V rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti sa budú čerpať financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

- Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP),
- OP Ľudské zdroje (OP LZ),
- OP Integrovaná infraštruktúra (OP II),
- OP Výskum a inovácie (OP VaI),
- OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP),
- OP Efektívna verejná správa (OP EVS),
- Technická pomoc,
- Program rozvoja vidieka,
- Rybné hospodárstvo.

V rámci Cieľa Európska územná spolupráca bude Slovensko čerpať financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

Programy cezhraničnej spolupráce

- SK – CZ 2014 – 2020,
- SK – AT 2014 – 2020,
- PL – SK 2014 – 2020,
- SK – HU 2014 – 2020,
- ENI HU – SK – RO – UA 2014 – 2020.

Programy nadnárodnej spolupráce

- Stredná Európa,
- ETC Dunaj.

Programy medziregionálnej spolupráce

- INTERREG,
- ESPON,
- INTERACT,
- URBACT.

Obec Ihľany bude môcť v rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti čerpať z EŠIF financie prostredníctvom základných operačných programov – Integrovaný regionálny operačný program OP IROP (ktorého realizátorom na území Prešovského kraja bude PSK prostredníctvom Regionálnej územnej stratégie PSK), OP Ľudské zdroje, OP Kvalita životného prostredia a OP Efektívna verejná správa. V rámci Cieľa Európska územná spolupráca sa obec bude môcť uchádzať o financie na

realizáciu rozvojových aktivít cez Program cezhraničnej spolupráce PL – SK 2014 – 2020. Významným a pravdepodobným zdrojom financovania rozvojových projektov v rámci EŠIF by mohli byť aj financie poskytované v rámci výziev vyhlasovaných prostredníctvom Občianskeho združenia pre rozvoj regiónu Spiš (Miestna akčná skupina MAS Spiš), ktorého je obec členom. Tieto výzvy by boli vyhlasované v rámci stratégie CLLD⁶. Nevyhnutnou podmienkou však je, aby sa tejto Miestnej akčnej skupine podarilo získať Štatút MAS.

STEEP analýza

Pri stretávaní sa s rôznymi problémami a výzvami je potrebné si uvedomiť, že ich riešenie môže byť v budúcnosti ovplyvnené rôznymi vonkajšími faktormi, ktoré obec nedokáže ovplyvniť. Úlohou STEEP analýzy (analýzy externého prostredia) je napomáhať tvorcom rozhodnutí predvídať budúci možný vývoj a na tieto zmeny sa pripraviť.

Formulár 7 (A8): STEEP analýza

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Starnutie obyvateľstva, emigrácia mladých ľudí do miest	Úroveň technológie poskytovateľa	Nové trhy a nové príležitosti (napr. cestovný ruch)	Vplyv rôznych subjektov na ŽP	Politika vlády v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti	Zmena postojov k lokálnemu rozvoju
Zmeny postojov a správania – aktívny tretí sektor	Dostupná technológia a využívaná technológia	Klesajúce trhy v niektorých poskytovaných službách	Možnosti obnovy a tvorby ŽP	Štrukturálna politika Európskej únie	Zmena životného štýlu
Zmeny správania obyvateľov	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Dostupnosť finančných zdrojov	Politika ŽP	Legislatívne zmeny	Tímová spolupráca
Móda	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Daňová politika	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Zmena vlády ako výsledok volieb	Osobné hodnoty

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

⁶ Pričom Miestna akčná skupina získa financie na vyhlasovanie výziev z PRV a z IROP

A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia

Zhodnotenie súčasného stavu územia je spracované formou SWOT analýzy. Tá bola vypracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce.

SWOT analýza

Formulár 8 (A10): SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
• priaznivá veková štruktúra obyvateľstva • vysoká miera natality • nízka úmrtnosť obyvateľstva • vysoký prirodzený prírastok obyvateľstva • vysoký rast počtu obyvateľov • kompletne vybudovaná technická infraštruktúra (vodovod, kanalizácia, ČOV, plyn) • pomerne dobrý stav miestnych komunikácií • vybudované chodníky popri hlavnej ceste • obecné vlastníctvo lesov • výrazná aktivita samosprávy z hľadiska získania externých zdrojov na financovanie investičných projektov, dobrá pripravenosť projektových dokumentácií • blízkosť chránených území, zachované prírodné prostredie a množstvo prírodných a kultúrno-historických pamiatok v blízkom okolí obce • lokalizácia 3 národných kultúrnych pamiatok priamo v obci – evanjelický kostol, gréckokatolícky kostol, pomník partizánom	• nízka vzdelanostná úroveň obyvateľov • nízka digitálna gramotnosť obyvateľov • extrémne vysoká miera nezamestnanosti • 4/5 UoZ majú najvyššie ukončené len základné vzdelanie • mimoriadne vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných UoZ • nízka ochota obyvateľov podnikat' • veľmi nízky podiel zhodnocovaných odpadov • nezrekonštruované verejné osvetlenie v celej obci • absencia zdravotnej starostlivosti v obci • nedostatok stavebných pozemkov pre individuálnu bytovú výstavbu • slabé realizačné predpoklady rozvoja CR • nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov
Príležitosti	Ohrozenia
• zavedenie efektívneho triedeného zberu odpadov • zlepšenie environmentálneho povedomia obyvateľov • zavedenie energeticky úsporných svetelných bodov v Stotinciach • vybudovanie bezdrôtového rozhlasu • rekonštrukcia bývalého zdravotného strediska a ponuka nájomných priestorov za účelom zriadenia zdravotníckej ambulancie • rozšírenie kultúrnych a športových podujatí • využitie európskych štrukturálnych a investičných fondov vrátane cezhraničnej spolupráce • získanie financií a realizácia projektov prostredníctvom MAS SPIŠ • možnosti podpory nezamestnaných občanov v rámci AOTP (menšie obecné služby, regionálna zamestnanosť...) • realizácia projektov zameraných na podporu marginalizovaných rómskych komunít	• tlak na výstavbu infraštruktúry v dôsledku nárastu počtu obyvateľov • zvyšovanie počtu nezamestnaných obyvateľov • pomalé tempo prispôsobovania sa strednej a staršej generácie novým technológiám • nízka hladina miezd v regióne, podporujúca emigráciu obyvateľstva • neustále zvyšovanie daňového zaťaženia podnikajúcich osôb zo strany vlády • nedostatok investorov, podnikateľských činností • nedostatočné využitie možných zdrojov z EÚ • vysoká administratívna náročnosť pre získanie financií z EŠIF • komplikované vlastnícke vzťahy k pôde • neustále zvyšovanie administratívnej záťaže výkonu miestnej samosprávy bez kompenzácie z hľadiska paralelného zvyšovania zdrojov (finančných, personálnych)

Zdroj: vlastné spracovanie

Kľúčové faktory a disparity územia

Vyhodnotením silných stránok a príležitostí zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce. Podobne, na základe vyhodnotenia slabých stránok a ohrození boli identifikované hlavné disparity obce.

Hlavné faktory rozvoja:

- podpora marginalizovaných rómskych komún
- skvalitňovanie realizačných predpokladov cestovného ruchu v zachovanom prírodnom prostredí
- zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva
- efektívne a racionálne hospodárenie v obecných lesoch
- pripravenosť samosprávy na realizáciu investičných rozvojových akcií
- využitie zdrojov z EŠIF na realizáciu investičných a neinvestičných projektov.

Hlavné disparity rozvoja:

- nízky potenciál pre prilákanie investícií do priemyselnej výroby – z dôvodu nevýhodnej periférnej polohy vo vzťahu k ekonomickým centráram a nadradenej dopravnej infraštruktúre má obec veľmi nízky lokalizačný potenciál pre prilákanie investícií do priemyselnej výroby
- slabá ponuka pracovných príležitostí – stredne veľká obec nedokáže vygenerovať dostatočný počet pracovných príležitostí pre svoje obyvateľstvo
- nezamestnanosť obyvateľstva – obyvateľstvo, ktoré si nevie nájsť prácu a neemigruje, upadá kvôli absencii dostatočného príjmu na živobytie do sociálnych problémov
- nízka úroveň miezd – úroveň miezd v regióne spolu s časovou a finančnou náročnosťou dochádzky do zamestnania pôsobí ako demotivačný faktor a generuje podmienky pre emigráciu obyvateľstva
- slabá ponuka trávenia voľného času – v obci sa koná pomerne málo kultúrnych a športových podujatí,
- veľká rozdrobenosť pozemkov a množstvo vlastníkov – limitujúci faktor rozvojových aktivít z dôvodu veľkej náročnosti z hľadiska vysporiadania vlastníckych vzťahov (napr. pre IBV, technickú infraštruktúru, budovanie chodníkov, cyklistických trás a pod.).

B-Strategická časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Rozvoj rôznych regiónov, od lokálnej po makroregionálnu úroveň, je nutné chápať, realizovať, uvažovať a posudzovať v čo možno najširších súvislostiach a väzbách, nie izolovane. Z tohto dôvodu je preto pre stanovenie rozvojovej stratégie obce nevyhnutné rešpektovať aj prognostické varianty rozvoja územných celkov vyššej úrovne, či už z hľadiska strednodobého alebo dlhodobého horizontu. Východiská pre prognózy budúceho vývoja sú prezentované v rôznych strategických dokumentoch národnej úrovne. Stratégia Európa 2020 predstavuje víziu európskeho sociálneho trhového hospodárstva v 21. storočí, definuje ciele, ktoré sa majú do roku 2020 naplniť a pre tieto ciele stanovuje aj ukazovatele na ich hodnotenie. Základom tejto stratégie sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority:

1. **Inteligentný rast** – vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,
2. **Udržateľný rast** – podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje,
3. **Inkluzívny rast** – podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

Stratégiu Európa 2020 aplikujú všetky členské štáty Európskej únie, teda aj Slovensko. Navyše, na podporu jej aplikácie a v záujme zlepšenia hospodárskej výkonnosti jednotlivých členských štátov vydáva Európska komisia pre tieto štáty rôzne odporúčania. Slovensko dostalo odporúčania na zlepšenie stavu v oblasti verejných financií, daní, trhu práce, vzdelávania a odbornej prípravy, sieťových odvetví, podnikateľského prostredia a efektívnosti verejnej správy. Stratégia Európa 2020 sa premieta aj do opatrení regionálnej politiky, podporujúcich rozvoj jednotlivých regiónov SR.

Strategická časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ihľany na roky 2016 – 2022 nadväzuje na analytickú časť, ktorá predstavuje komplexnú analýzu územia. Táto časť PHSR obsahuje stratégiu rozvoja obce s ohľadom na jej vnútorné špecifiká a danosti. Jej súčasťou je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja, ako aj formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

Strategická vízia a strategický cieľ obce

Vízia je želanou predstavou obyvateľov o budúcnosti, o tom, ako by mala obec vyzeráť. Je teda nástrojom na motiváciu, opisom ideálneho stavu, ktorý by sme chceli v budúcnosti dosiahnuť. Stanovuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na strednodobý časový horizont. Analýzou súčasného stavu obce, analýzou doteraz realizovaných a plánovaných projektov, na základe analýzy hlavných faktorov rozvoja a na základe funkcií, ktoré plní samospráva obce bola sformulovaná nasledovná **strategická vízia** obce Ihľany:

Obec Ihľany je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby.

Na dosiahnutie uvedenej strategickkej vízie bude potrebné naplniť strategický cieľ rozvoja obce Ihľany na roky 2016 – 2022. **Strategickým cieľom** rozvoja obce je

„vytvoriť podmienky na zvyšovanie kvality života jej obyvateľov aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zveľadovaní životného prostredia obce“.

Stratégia rozvoja

Cieľom strategickej časti programu je navrhnúť priority a opatrenia, ktoré budú viesť k naplneniu stanovenej vízie. Ide o návrh takých priorit a opatrení, ktorých riešenie je buď priamo v kompetencii obce alebo tiež takých, ktoré síce nie sú priamo v jej kompetencii, avšak obec ich dokáže svojou činnosťou a svojimi schopnosťami ovplyvniť žiaducim smerom.

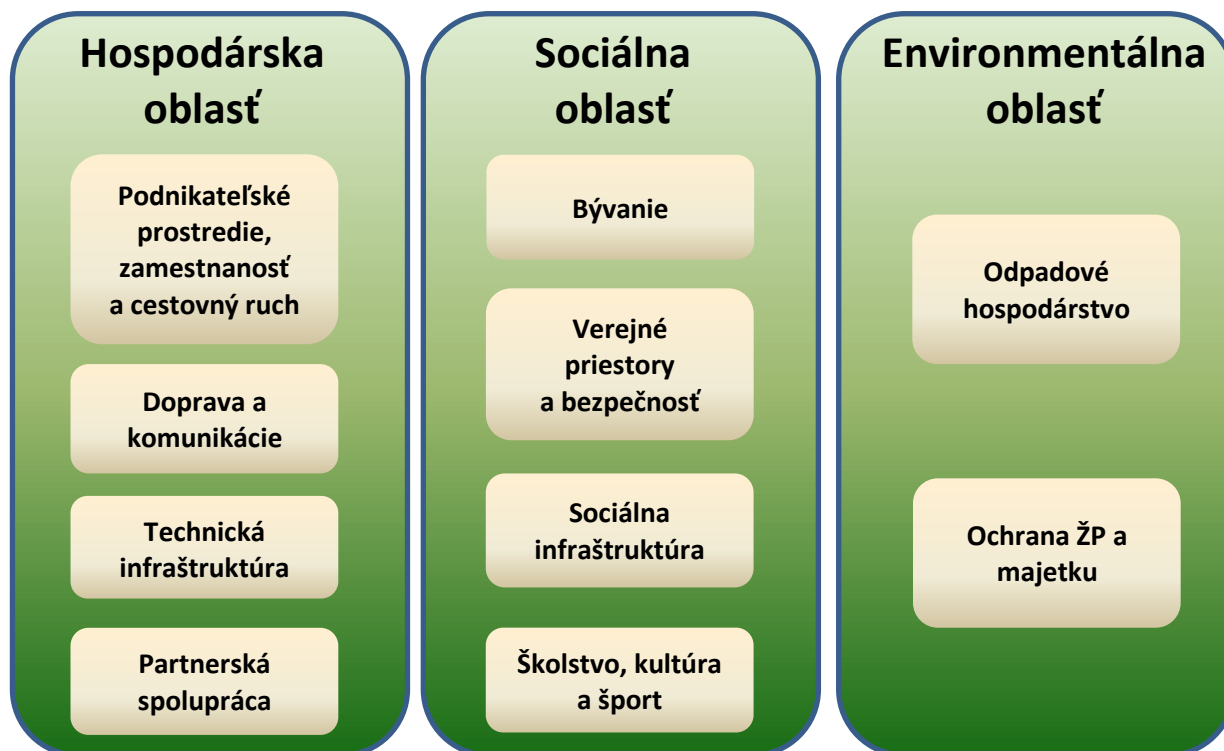
Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz. Stratégia vychádza zo základného predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy od národnej po regionálnu úroveň budú zabezpečovať koordinovaný prístup v záujme dosiahnutia realizácie plánovaných zmien a že bude existovať dobrá informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

Stratégia rozvoja obce je spracovaná v súlade s aktualizovanou Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, ktorá definuje hlavné faktory rozvoja slovenských regiónov, analyzuje regionálne disparity a prognózuje hospodársky vývoj v týchto regiónoch. Táto stratégia, spracovaná v súlade so stratégiou Európa 2020, definuje 5 prioritných oblastí na dosiahnutie cieľa – vytvoriť konkurencieschopnú, pracovné miesta vytvárajúcu a na poznatkoch založenú ekonomiku:

- PO 1 – Ľudské zdroje – zvýšenie kvality ľudského kapitálu,
- PO 2 – Ekonomická výkonnosť a konkurencieschopnosť hospodárstva,
- PO 3 – Štrukturálne zmeny,
- PO 4 – Poznatkovo orientovaná ekonomika,
- PO 5 – Ochrana a tvorba životného prostredia.

Týchto 5 prioritných oblastí Národnej stratégie regionálneho rozvoja je premietnutých do navrhovaných priorit v stratégii rozvoja obce, pričom sú prispôsobené podmienkam obecnej samosprávy tak, že PO 2 až PO 4 z Národnej stratégie RR sú v PHSR zjednotené do Prioritnej oblasti Hospodárska politika, PO 1 predstavuje v PHSR Prioritnú oblasť Sociálna politika a PO 5 predstavuje oblasť Environmentálna politika.

Pre naplnenie definovanej vízie si teda obec Ihľany stanovila tri hlavné rozvojové oblasti a v rámci nich nasledovné priority:

- A.) **Hospodárska oblasť** – táto prioritná oblasť pozostáva zo štyroch priorít: podnikateľské prostredie, zamestnanosť a cestovný ruch (podpora malého a stredného podnikania, rozvoj poľnohospodárstva a lesníctva, podpora zamestnanosti a rozvoj CR), doprava a komunikácie (rekonštrukcia miestnych komunikácií), technická infraštruktúra (skvalitnenie ČOV, dostupnosti pitnej vody a rozhlasu) a partnerská spolupráca (spolupráca s partnerskými obcami vrátane cezhraničnej spolupráce).
- B.) **Sociálna oblasť** – prioritná oblasť pozostávajúca taktiež zo štyroch rozvojových priorít: bývanie (rozvoj bývania nižšieho štandardu), verejné priestory a bezpečnosť (obstaranie územného plánu, rekonštrukcia verejných priestranstiev, kamerový systém), sociálna infraštruktúra (podpora budovania, príp. rekonštrukcie zariadení občianskej vybavenosti) a školstvo, kultúra a šport (výstavba/rekonštrukcia školských a športových zariadení, podpora kultúrnych a športových podujatí a telies).
- C.) **Environmentálna oblasť** – tretia prioritná oblasť pozostáva z dvoch rozvojových priorít: odpadové hospodárstvo (podpora zhodnocovania odpadov) a ochrana ŽP a majetku (prevencia pred živelnými pohromami, realizácia efektívneho hospodárenia v obecných lesoch).

Prostredníctvom týchto troch prioritných oblastí a definovaných priorít, ktoré sú v programovej časti dokumentu rozpracované do jednotlivých opatrení, projektov a aktivít, bude obec naplňovať definovanú strategickú víziu rozvoja. Splnením jednotlivých cieľov a stanovených opatrení bude zabezpečovať zvyšovanie kvality života svojich obyvateľov.

Formulár 9 (S1): Hierarchia rozvojových cieľov

Vízia			
<i>„Obec Ihľany je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby“</i>			
Strategický cieľ			
<i>„vytvoriť podmienky na zvyšovanie kvality života jej obyvateľov aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zveľaďovaní životného prostredia obce“</i>			
Prioritná oblasť	Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Globálny cieľ	<i>Rozvíjať vnútorný potenciál územia, založený na podpore miestneho hospodárstva a vybudovanej dopravnej a technickej infraštruktúry</i>	<i>Podporovať skvalitňovanie občianskej vybavenosti a zabezpečovať pre obyvateľov dôstojné podmienky spoločenského vyžitia</i>	<i>Zabezpečiť pre obyvateľov obce ako aj jej návštevníkov kvalitné životné prostredie</i>
Priority	• podnikateľské prostredie, zamestnanosť a cestovný ruch • doprava a komunikácie • technická infraštruktúra • partnerská spolupráca	• bývanie • verejné priestory a bezpečnosť • sociálna infraštruktúra • školstvo, kultúra a šport	• odpadové hospodárstvo • ochrana ŽP a majetku
Opatrenia	1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov 1.2 Podpora zamestnanosti 1.3 Rozvoj infraštruktúry CR 1.4 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry 1.5 Zlepšenie technickej vybavenosti obce 1.6 Spolupráca s okolitými a	2.1 Tvorba podmienok pre bývanie 2.2 Regulácia územného rozvoja 2.3 Úprava verejných priestranstiev a zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov 2.4 Zlepšenie kvality sociálnej infraštruktúry a verejných budov	3.1 Podpora zhodnocovania odpadov 3.2 Prevencia pred živelnými pohromami 3.3 Efektívne a trvalo udržateľné hospodárenie v obecných lesoch

	partnerskými obcami	2.5 Zlepšenie technického stavu školských zariadení 2.6 Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a trávenia voľného času 2.7 Podpora spoločenského a kultúrneho života	

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

C-Programová časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projekty na zabezpečenie realizácie programu rozvoja, vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti na úroveň opatrení a aktivít. Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí

Konkrétne projekty a aktivity, ktoré samospráva plánuje v strednodobom horizonte realizovať, sú uvedené v nasledujúcom formulári. Konkrétne činnosti, ktoré samospráva plánuje realizovať formou projektového zámeru, sú v tomto aj v ďalších formulároch uvedené ako „**Projekt**“. Činnosti, ktoré sa neplánujú realizovať formou projektového zámeru, sú uvedené ako „**Aktivita**“.

Formulár 10 (P1): Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

Prioritná oblasť 1 – HOSPODÁRSKA	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov	Aktivita: 1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci - príprava pozemkov, budov, priestorových a technických podmienok pre vznik nových služieb a rozvoj podnikateľských aktivít - podpora subjektov lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty - podpora poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov
1.2 Podpora zamestnanosti	Projekt: 1.2.1 Zriadenie sociálneho podniku Aktivita: - zamestnanie miestnych obyvateľov - nákup techniky na údržbu miestnych komunikácií a na prácu v lese (traktor, radlica, vlečka, štiepkovač...)
1.3 Rozvoj infraštruktúry CR	Projekt: 1.3.1 Výstavba turistických zariadení Aktivita: - vybudovanie zariadení oddychového cestovného ruchu (altánky, lavičky, prístrešky, rozhľadňa) - vyznačenie a údržba peších turistických chodníkov
1.4 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry	Projekt: 1.4.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií Aktivita: - oprava a skvalitnenie asfaltového povrchu na miestnych komunikáciách
1.5 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	Projekt: 1.5.1 Rozšírenie kapacity a skvalitnenie technológie ČOV Aktivita: - rozšírenie kapacity výkonu - skvalitnenie technologického vybavenia Projekt: 1.5.2 Rozšírenie prívodného radu vodovodu Aktivita: - vybudovanie ďalšieho prívodného radu z nového prameňa na zabezpečenie dostatočného množstva pitnej vody pre obyvateľov obce

	Projekt: 1.5.3 Výstavba bezdrôtového informačného systému Aktivita: - osadenie koncových bodov bezdrôtového rozhlasu - zakúpenie hardvérového a softvérového vybavenia na obsluhu obecného rozhlasu
1.6 Spolupráca s okolitými a partnerskými obcami	Aktivita: 1.6.1 Rozvoj partnerskej spolupráce - rozvoj spolupráce s partnerskými obcami, vrátane cezhraničnej spolupráce
Prioritná oblasť 2 – SOCIÁLNA	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
2.1 Tvorba podmienok pre bývanie	Projekt: 2.1.1 Výstavba 18 b.j. nižšieho štandardu Aktivita: - vybudovanie 18 bytov nižšieho štandardu pre MRK
2.2 Regulácia územného rozvoja	Projekt: 2.2.1 Obstaranie územnoplánovacej dokumentácie Aktivita: - vypracovanie územného plánu obce
2.3 Úprava verejných priestranstiev a zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov	Projekt: 2.3.1 Revitalizácia obce – II. etapa Aktivita: - úprava verejných priestranstiev a výsadba zelene v Stotinciach - rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov - rekonštrukcia verejného osvetlenia - osadenie lavičiek, prístreškov a smetných košov Projekt: 2.3.2 Výstavba kamerového systému Aktivita: - inštalácia monitorovacích kamier a ich pripojenie na centrálny kamerový systém
2.4 Zlepšenie kvality sociálnej infraštruktúry a verejných budov	Projekt: 2.4.1 Rekonštrukcia budovy obecného úradu - interiér Aktivita: - rekonštrukcia vnútorných priestorov OcÚ – dlažba, zábradlie, obklady, podlahy Projekt: 2.4.2 Rekonštrukcia strechy a interiéru kultúrneho domu Aktivita: - stavebno-technická rekonštrukcia vnútorných priestorov vrátane vybavenia miestností - rekonštrukcia strešnej krytiny Projekt: 2.4.3 Výstavba komunitného centra Aktivita: - výstavba komunitného centra pre marginalizované rómske komunity - zriadenie priestorov pre ambulancie zdravotníckych zariadení v priľahlých priestoroch
2.5 Zlepšenie technického stavu školských zariadení	Projekt: 2.5.1 Realizácia nadstavby MŠ Aktivita: - rozšírenie priestorov MŠ prostredníctvom nadstavby

2.6 Skvalitnenie ponuky športového využitia a trávenia voľného času	Projekt: 2.6.1 Rekonštrukcia multifunkčného ihriska <i>Aktivity:</i> - zrekonštruovanie technického vybavenia viacúčelového ihriska s umelým povrchom Projekt: 2.6.2 Rekonštrukcia futbalového ihriska <i>Aktivity:</i> - osadenie zábradlia okolo ihriska - vyrovnanie povrchu, výstavba nového trávnik Projekt: 2.6.3 Výstavba detského ihriska <i>Aktivity:</i> - osadenie detských atrakcií (pieskovisko, preliezky, šmýkačky, hojdačky) Projekt: 2.6.4 Výstavba telocvične pri ZŠ <i>Aktivity:</i> - vybudovanie priestorov na realizáciu športových aktivít počas školského vyučovania a pre obyvateľov obce mimo školského vyučovania
2.7 Podpora spoločenského a kultúrneho života	Projekt: 2.7.1 Rekonštrukcia obecnej knižnice <i>Aktivity:</i> - rekonštrukcia zariadenia knižnice - úprava knižného fondu (vyradenie opotrebovaných kníh a obstaranie nových titulov) Aktivita: 2.7.2 Podpora kultúrnych a športových podujatí - podpora kultúrnych podujatí - podpora športových podujatí
Prioritná oblasť 3 – ENVIRONMENTÁLNA	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
3.1 Podpora zhodnocovania odpadov	Projekt: 3.1.1 Výstavba zberného dvora <i>Aktivity:</i> - výstavba areálu zberného dvora - zakúpenie techniky na výkon činností pri nakladaní s odpadmi - osadenie kontajnerov na jednotlivé druhy odpadu Projekt: 3.1.2 Výstavba obecného kompostoviska <i>Aktivity:</i> - výstavba a oplotenie areálu kompostoviska - nákup malotraktora, štiepkovača a ďalšieho technologického zariadenia na kompostovanie Projekt: 3.1.3 Obstaranie domácich kompostérov <i>Aktivity:</i> - zakúpenie domácich kompostérov pre domácnosti
3.2 Prevencia pred živelnými pohromami	Projekt: 3.2.1 Výstavba prahov na Holumnickom potoku <i>Aktivity:</i> - osadenie prahov na reguláciu potoka, zabránenie prehlbovania dna a zosúvania svahov

3.3 Efektívne a trvalo udržateľné hospodárenie v obecných lesoch	Projekt: 3.3.1 Pestovná činnosť v lesoch obce <i>Aktivita:</i> - príprava plôch a zakladanie nových lesných porastov - starostlivosť o porasty (prihnojovanie, ochrana proti škodcom, prerezávky) Projekt: 3.3.2 Obnova potenciálu lesného hospodárstva a zavedenie preventívnych protipožiarneho opatrení <i>Aktivita:</i> - rekonštrukcia prístupových lesných ciest - výstavba protipožiarneho nádrží

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

Súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele výsledkov a dopadov pre PHSR obce sú spracované v nasledujúcom formulári. Rozdelené sú do troch kategórií:

- ukazovatele výstupu – práce, tovary a služby, financované počas realizácie aktivít projektu,
- ukazovatele výsledku – okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, príp. služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu – dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu.

Východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov v rámci hodnotenia dopadov pre PHSR obce boli stanovené ako nulové v roku 2016, cieľové hodnoty boli stanovené pre rok 2022.

Formulár 11 (P2): Zoznam ukazovateľov cieľov / prioritných oblastí PHSR

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota		
				2016	2019	2022
Hospodárska oblasť						
Opatrenie 1.1. - Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov						
Dopad	Podpora podnikateľa	OcÚ	počet	0	1	2
Opatrenie 1.2. - Podpora zamestnanosti						
Dopad	Osoby zamestnané v sociálnom podniku	OcÚ	počet	0	6	6
Opatrenie 1.3. - Rozvoj infraštruktúry CR						
Výsledok	Osadené lavičky, altánky, prístrešky, rozhľadňa	OcÚ	počet	0	0	15
Opatrenie 1.4. - Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry						
Výsledok	Zrekonštruované miestne komunikácie	OcÚ	m ²	0	1200	1200
Opatrenie 1.5. - Zlepšenie technickej vybavenosti obce						
Výsledok	Zrekonštruované objekty ČOV	OcÚ	počet	0	1	1
Výsledok	Zvýšená kapacita vodovodu	OcÚ	l/s	0	0	25
Výsledok	Osadené koncové body rozhlasu	OcÚ	počet	0	20	20
Opatrenie 1.6. - Spolupráca s okolitými a partnerskými obcami						
Výsledok	Podporené projekty partnerskej spolupráce	OcÚ, MAS	počet	0	1	2
Sociálna oblasť						
Opatrenie 2.1. - Tvorba podmienok pre bývanie						
Výsledok	Postavené byty nižšieho štandardu	OcÚ	počet	0	0	18

Opatrenie 2.2. - Regulácia územného rozvoja						
Výsledok	Obstaraná územnoplánovacia dokumentácia	OcÚ	súbor	0	0	1
Opatrenie 2.3. - Úprava verejných priestranstiev a zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov						
Výsledok	Zrevitalizovaná plocha verejných priestranstiev	OcÚ	ha	0	1	1
Výstup	Zrekonštruované chodníky	OcÚ	m	0	200	200
Výstup	Zavedené energeticky úsporné LED-svietidlá	OcÚ	počet	0	40	40
Výstup	Osadený mobiliár (lavičky, smetné koše)	OcÚ	počet	0	20	20
Výstup	Osadené bezpečnostné kamery	OcÚ	počet	0	10	10
Opatrenie 2.4. - Zlepšenie kvality sociálnej infraštruktúry a verejných budov						
Výsledok	Zrekonštruovaná budova ob. úradu - interiér	OcÚ	počet	0	1	1
Výsledok	Zrekonštruovaná budova kultúrneho domu - interiér	OcÚ	počet	0	1	1
Výsledok	Zrekonštruovaná strecha kultúrneho domu	OcÚ	súbor	0	1	1
Výsledok	Zriadené komunitné centrum pre MRK	OcÚ, ÚV	počet	0	1	1
Výsledok	Vybudované priestory pre zdravotnícke ambulancie	OcÚ	počet	0	1	2
Opatrenie 2.5. - Zlepšenie technického stavu školských zariadení						
Výsledok	Vybudovaná nadstavba v MŠ	OcÚ, škola	súbor	0	1	1
Opatrenie 2.6. - Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a trávenia voľného času						
Výstup	Zrekonštruované multifunkčné ihrisko	OcÚ	počet	0	1	1
Výstup	Zrekonštruované futbalové ihrisko	OcÚ	počet	0	0	1
Výstup	Vybudované detské ihrisko	OcÚ, škola	počet	0	1	1
Výsledok	Vybudovaný objekt telocvične	OcÚ, škola	počet	0	1	1
Výsledok	Zrekonštruovaný objekt obecnej knižnice	OcÚ	počet	0	1	1
Opatrenie 2.7. - Podpora spoločenského a kultúrneho života						
Výsledok	Podporené kultúrne a športové podujatia	OcÚ	počet/rok	0	3	3
Environmentálna oblasť						
Opatrenie 3.1. - Podpora zhodnocovania odpadov						
Výsledok	Zriadené zberné dvory	OcÚ	počet	0	1	1
Výsledok	Vybudované obecné kompostoviská	OcÚ	počet	0	1	1
Výstup	Zakúpené domáce kompostéry	OcÚ	počet	0	200	200
Opatrenie 3.2. - Prevencia pred živelnými pohromami						
Výstup	Osadené prahy na Holumnickom potoku	OcÚ, SVP, š.p.	počet	0	10	10
Opatrenie 3.3. - Efektívne a trvalo udržateľné hospodárenie v obecných lesoch						
Dopad	Obhospodarované lesy	OcÚ	súbor	0	1	1

Výsledok	Zrekonštruované lesné prístupové komunikácie	OcÚ	súbor	0	1	1
Výstup	Vybudované protipožiarne nádrže	OcÚ	počet	0	1	1

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

Súhrnný prehľad projektových zámerov na nasledujúce obdobie poskytuje Formulár P3.

Formulár 12 (P3): Súhrnný prehľad projektových zámerov obce

P. č.	Typ zámeru	Klasifikácia stavby	Zameranie projektu (náзов vystihujúci zámer)	Oblasť, na ktorú je projektový zámer orientovaný		Ukazovatele výstupov		Stav pripravenosti projektového zámeru		Predpokladaný termín realizácie (od - do)	Predpokladané náklady (tis. eur)	Priorita zámeru		Spolupráca s partnerom pri realizácii	Realizácia projektu je viazaná na podmienku
				Oblasť	Kategória	Ukazovateľ / jednotka	Plánovaná hodnota	Stav	Iné			Priorita	Iné		
1	4	5	6	8	8a	9	9a	10	10a	11	12	13	13a	14	15
1	Neinvestičný		Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci	Zamestnanosť		podpora podnikateľa / počet	2	V štádiu úvah	-	2016-2022	3,50 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A
2	Investičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Zriadenie sociálneho podniku	Zamestnanosť	Sociálny podnik	zamestnané osoby / počet	6	V štádiu úvah	-	2019	120,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
3	Investičný	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Výstavba turistických zariadení	Cestovný ruch	Agroturistika	osadený oddychový mobiliár / počet	15	V štádiu úvah	-	2020	45,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
4	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	plocha zrekon. asfalt. povrchu / m ²	1200	V štádiu úvah	-	2018	40,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A

5	Investičný	2223 - Miestne kanalizácie	Rozšírenie kapacity a skvalitnenie technológie ČOV	Technická infraštruktúra	Kanalizácia, čistiareň odpadových vôd	zvýšená kapacita výkonu ČOV / m ³	30	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2017	96,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
6	Investičný	2222 - Miestne potrubné rozvody vody	Rozšírenie prívodného radu vodovodu	Technická infraštruktúra	Rozvody elektriny, vody a plynu	zvýšená kapacita vodovodu / l/s	25	V štádiu úvah	-	2020	65,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
7	Investičný	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	Výstavba bezdrôtového informačného systému	Technická infraštruktúra	Telekomunikačné siete	osadené koncové body rozhlasu / počet	20	V štádiu úvah	-	2019	15,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A
8	Neinvestičný		Rozvoj partnerskej spolupráce			podporené partnerské projekty	2	V štádiu úvah	-	2016-2022	2,80 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	A	N/A
9	Investičný	1122 - Trojbytové a viacbytové budovy	Výstavba 18 b.j. nižšieho štandardu	Sociálna infraštruktúra	Bývanie	postavené byty / počet	18	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2022	250,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A
10	Neinvestičný		Obstaranie územnoplánovacej dokumentácie			obstaraná dokumentácia / súbor	1	V štádiu úvah	-	2018-2020	25,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A
11	Investičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Revitalizácia obce - II. etapa	Sociálna infraštruktúra	Verejné priestranstvá	revitalizovaná plocha / ha	1	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2018	200,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A

12	Inves tičný	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	Výstavba kamerového systému	Sociálna infraštruktú ra	Bezpečnosť	osadené kamery / počet	10	Spracovaná projektová dokumentáci a	-	2016	20,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
13	Inves tičný	1220 - Budovy pre administratívu	Rekonštrukcia budovy obecného úradu - interiér	Sociálna infraštruktú ra	Občianska vybavenosť	zrekonšt. objekty/ počet	1	V štádiu úvah	-	2017	20,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
14	Inves tičný	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	Rekonštrukcia strechy a interiéru kultúrneho domu	Sociálna infraštruktú ra	Kultúra	zrekonšt. objekty/ počet	1	V štádiu úvah	-	2017	120,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
15	Inves tičný	1274 - Ostatné budovy, i.n.	Výstavba komunitného centra	Sociálna infraštruktú ra	Sociálna vybavenosť	vybud. komunitné centrum / počet	1	Spracovaná projektová dokumentáci a	-	2018	200,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
16	Inves tičný	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	Realizácia nadstavby MŠ	Sociálna infraštruktú ra	Školstvo	zrekonštr. budovy / počet	1	Spracovaná projektová dokumentáci a	-	2016-2017	300,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
17	Inves tičný	2411 - Športové ihriská	Rekonštrukcia multifunkčného ihriska	Sociálna infraštruktú ra	Šport, voľný čas	zrekon. ihriská / počet	1	Zámer je pokračovaní m už realizovanéh o projektu	-	2017	10,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
18	Inves tičný	2411 - Športové ihriská	Rekonštrukcia futbalového ihriska	Sociálna infraštruktú ra	Šport, voľný čas	zrekon. ihriská / počet	1	V štádiu úvah	-	2021	20,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A
19	Inves tičný	2411 - Športové ihriská	Výstavba detského ihriska	Sociálna infraštruktú ra	Šport, voľný čas	vybud. ihriská / počet	1	V štádiu úvah	-	2018	8,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A

20	Investičný	1265 - Budovy na šport	Výstavba telocvične pri ZŠ	Sociálna infraštruktúra	Školstvo	postavené budovy / počet	1	V štádiu úvah	-	2019	300,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
21	Investičný	1262 - Múzeá a knižnice	Rekonštrukcia obecnej knižnice	Sociálna infraštruktúra	Kultúra	zrekon. objekty / počet	1	V štádiu úvah	-	2017	5,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
22	Neinvestičný		Podpora kultúrnych a športových podujatí	Sociálna infraštruktúra		podporené podujatia za rok / počet	3		-	2016-2022	4,90 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	A	N/A
23	Investičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Výstavba zberného dvora	Technická infraštruktúra	Odpadové hospodárstvo	vybud. zberné dvory / počet	1	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2017-2018	300,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
24	Investičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Výstavba obecného kompostoviska	Životné prostredie	Zhodnocovanie odpadu	vybud. kompostoviská / počet	1	V štádiu úvah	-	2019	50,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
25	Investičný		Obstaranie domácich kompostérov	Životné prostredie	Zhodnocovanie odpadu	zakúpené kompostéry / počet	200	V štádiu úvah	-	2019	15,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
26	Investičný	2152 - Priehrady	Výstavba prahov na Holumnickom potoku	Životné prostredie	Prevenca pred prírodnými nešťastiami	vybud. prahy / počet	10	V štádiu úvah	-	2019	150,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
27	Neinvestičný		Pestovná činnosť v lesoch obce	Životné prostredie	Ochrana prírody	obhospodarované lesy / súbor	1	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2016-2018	320,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A

28	Inves tičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Obnova potenciálu lesného hospodárstva a zavedenie preventívnych protipožiar nych opatrení	Životné prostredie	Ochrana prírody	vybud. nádrže / počet	1	Spracovaná projektová dokumentáci a	-	2016-2017	250,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

D-Realizačná časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov. Realizačná časť obsahuje:

- akčný plán,
- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR.

Akčný plán obce

Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno-ekonomického rozvoja. Tento plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Obsahuje predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladané zdroje financovania.

Formulár 13 (R1): Akčný plán

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie (tis. eur)
1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov			
Aktivita: 1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci	od 2016 priebežne	obec	3,50
1.2 Podpora zamestnanosti			
Projekt: 1.2.1 Zriadenie sociálneho podniku	2019	obec	120,00
1.3 Rozvoj infraštruktúry CR			
Projekt: 1.3.1 Výstavba turistických zariadení	2020	obec	45,00
1.4 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry			
Projekt: 1.4.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2018	obec	40,00
1.5 Zlepšenie technickej vybavenosti obce			
Projekt: 1.5.1 Rozšírenie kapacity a skvalitnenie technológie ČOV	2017	obec, W-Control, s.r.o.	96,00
Projekt: 1.5.2 Rozšírenie prívodného radu vodovodu	2020	obec, W-Control, s.r.o.	65,00
Projekt: 1.5.3 Výstavba bezdrôtového informačného systému	2019	obec	15,00
1.6 Spolupráca s okolitými a partnerskými obcami			
Aktivita: 1.6.1 Rozvoj partnerskej spolupráce	od 2016 priebežne	obec	2,80
2.1 Tvorba podmienok pre bývanie			
Projekt: 2.1.1 Výstavba 18 b.j. nižšieho štandardu	2022	obec	250,00
2.2 Regulácia územného rozvoja			
Projekt: 2.2.1 Obstaranie územnoplánovacej dokumentácie	2018-2020	obec	25,00
2.3 Úprava verejných priestranstiev a zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov			
Projekt: 2.3.1 Revitalizácia obce – II. etapa	2018	obec	200,00
Projekt: 2.3.2 Výstavba kamerového systému	2016	obec	20,00

2.4 Zlepšenie kvality sociálnej infraštruktúry a verejných budov			
Projekt: 2.4.1 Rekonštrukcia budovy obecného úradu - interiér	2017	obec	20,00
Projekt: 2.4.2 Rekonštrukcia strechy a interiéru kultúrneho domu	2017	obec	120,00
Projekt: 2.4.3 Výstavba komunitného centra	2018	obec	200,00
2.5 Zlepšenie technického stavu školských zariadení			
Projekt: 2.5.1 Realizácia nadstavby MŠ	2016-2017	obec	300,00
2.6 Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a trávenia voľného času			
Projekt: 2.6.1 Rekonštrukcia multifunkčného ihriska	2017	obec	10,00
Projekt: 2.6.2 Rekonštrukcia futbalového ihriska	2021	obec	20,00
Projekt: 2.6.3 Výstavba detského ihriska	2018	obec	8,00
Projekt: 2.6.4 Výstavba telocvične pri ZŠ	2019	obec	300,00
2.7 Podpora spoločenského a kultúrneho života			
Projekt: 2.7.1 Rekonštrukcia obecnej knižnice	2017	obec	5,00
Aktivita: 2.7.2 Podpora kultúrnych a športových podujatí	od 2016 priebežne	obec	4,90
3.1 Podpora zhodnocovania odpadov			
Projekt: 3.1.1 Výstavba zberného dvora	2017-2018	obec	300,00
Projekt: 3.1.2 Výstavba obecného kompostoviska	2019	obec	50,00
Projekt: 3.1.3 Obstaranie domácich kompostérov	2019	obec	15,00
3.2 Prevencia pred živelnými pohromami			
Projekt: 3.2.1 Výstavba prahov na Holumnickom potoku	2019	obec	150,00
3.3 Efektívne a trvalo udržateľné hospodárenie v obecných lesoch			
Projekt: 3.3.1 Pestovná činnosť v lesoch obce	2016-2018	obec	320,00
Projekt: 3.3.2 Obnova potenciálu lesného hospodárstva a zavedenie preventívnych protipožiarňých opatrení	2016-2017	obec	250,00

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Administratívne, organizačné a inštitucionálne zabezpečenie PHSR

Vypracovaním a schválením tohto programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja plní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky, ktorým je princíp programovania. Implementácia navrhovaných projektov a aktivít si bude vyžadovať konkrétnych ľudí, ktorí budú tieto projekty/aktivity uskutočňovať od začiatku do konca a ktorí za nich budú aj zodpovední. Vzhľadom na poddimenzovanosť samosprávy z aspektu ľudských zdrojov sa predpokladá, že niektoré projekty/aktivity bude potrebné realizovať v spolupráci s externými poradcami, odborníkmi.

Riadiacim orgánom PHSR na úrovni obce je **obecné zastupiteľstvo**. Výkonným orgánom PHSR na úrovni obce je jej **starosta**. Ten zodpovedá za systém riadenia PHSR, ako aj za systém čerpania získaných dotácií, použitia úverových zdrojov a v prípade získania pomoci zo štrukturálnych fondov aj za čerpanie tejto pomoci.

Administratívne zabezpečenie realizácie tohto programu je teda nevyhnutnou podmienkou jeho plnenia. Realizácia si však bude vyžadovať pravidelnú systematickú prácu. Z tohto dôvodu sa odporúča zriadiť pri obecnom zastupiteľstve komisiu strategického rozvoja. Táto komisia by vystupovala ako poradný orgán, ktorého úlohou by bolo vypracovať a posúdiť Správu o realizácii PHSR, stav finančného čerpania prostriedkov, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHSR a zúčastňovať sa dôležitých stretnutí, týkajúcich sa rozvoja obce. V prípade potreby by táto komisia

mala za úlohu prehodnotiť plán na ďalšie obdobie, eventuálne doplniť úlohy a opatrenia, ktoré neboli uvedené v tomto programe a pod.

Samospráva tak bude raz ročne (do leta, do začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok) získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu (napr. do septembra príslušného roku), kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia. Obecné zastupiteľstvo vo vzťahu k realizácii PHSR berie na vedomie návrh strategickú časť dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Úlohou obecného zastupiteľstva je taktiež schvaľovanie spolufinancovania pripravovaných projektov. Obecné zastupiteľstvo teda každoročne schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizácii programu.

Stručný popis komunikačnej stratégie

Súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHSR budú, či už z dôvodu povinného informovania a publicity (najmä pri projektoch financovaných z európskych štrukturálnych fondov) alebo v rámci komunikácie medzi obcou a cieľovými skupinami pri príprave a realizácii projektov, rôzne formy komunikácie. V prípade realizácie projektov z EŠIF budú v záujme informovania verejnosti osadené informačné tabule, príp. budú organizované úvodné a záverečné konferencie, semináre, workshopy a pod.

V podmienkach obce prebieha komunikácia predovšetkým osobným stykom verejnosti a záujmových skupín s jej volenými orgánmi a zamestnancami. Významným komunikačným kanálom najmä pre mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľstva je webová stránka obce. Staršie vekové kategórie uprednostňujú najmä obecný rozhlas a úradnú tabuľu. Ďalším nástrojom komunikácie budú pozvánky na priamu účasť verejnosti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Prostredníctvom uvedených komunikačných kanálov bude až do ukončenia platnosti PHSR prebiehať neustála komunikácia s obyvateľmi týkajúca sa náležitostí a realizácie tohto Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

Systém monitorovania a hodnotenia

Cieľom systému monitorovania a hodnotenia je získavanie informácií o reálnom plnení PHSR a o jeho prípadnom negatívnom vývoji. Dôsledkom dobrého nastavenia systému monitorovania a hodnotenia bude prípadná zmena spôsobu realizácie, podľa potreby aj definovanie a prijatie nových opatrení.

Ako už bolo spomenuté vyššie, samospráva bude raz ročne získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, zainteresovaných partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu, kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia. Monitorovanie PHSR sa teda bude vykonávať priebežne počas celého trvania až do ukončenia jeho platnosti. Tento proces bude vychádzať z údajov uvedených vo Formulári P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu. Výstupom monitorovania PHSR bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom. Za prípravu monitorovacej správy konkrétneho projektu bude zodpovedať jeho garant podľa povahy projektu. Za prípravu monitorovacej správy PHSR bude zodpovedať samospráva obce – či už prostredníctvom starostu obce, hlavného kontrolóra, poslancov, zriadenej komisie strategického rozvoja, zamestnancov obecného úradu, príp. inej poverenej osoby.

Formulár 14 (R5): Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2016 - 2022		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2018	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	v prípade potreby	kontrola súladu programu s reálnou situáciou
Tematické hodnotenie časti PHSR	2017	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	v prípade potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2016-2022	na základe rozhodnutia starostky, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

E-Finančná časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce. Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Indikatívny finančný plán

Výška potrebných finančných prostriedkov je v tomto PHSR uvedená pri jednotlivých projektoch a opatreniach. Väčšina uvedených súm je stanovená odhadom, keďže bez spracovania projektovej dokumentácie nie je možné ex-ante určiť konkrétnu (presnú) sumu, potrebnú na realizáciu projektu. Pri rozhodovaní o financovaní jednotlivých projektov sa bude prihliadať na ich dôležitosť a na ich prínos pre rozvoj obce. Niektoré projekty/aktivity sa budú môcť realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, iné si však budú vyžadovať náročnejšie zdroje z hľadiska finančného aj personálneho zabezpečenia.

Potenciálne zdroje, ktoré sa samospráva môže snažiť získať na realizáciu opatrení a aktivít uvedených v tomto PHSR, sú najmä:

- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov (napr. Environmentálny fond, ŠFRB),
- financovanie z národných projektov (napr. úrady práce, soc. vecí a rodiny - AOTP),
- rozpočet samosprávneho kraja,
- európske štrukturálne a investičné fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR,
- Svetová banka,
- sponzorské dary podnikateľov, súkromných osôb, neziskového sektora a pod.,
- vlastné zdroje (rozpočet obce).

Celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej doby platnosti schváleného Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je Indikatívny rozpočet – sumarizácia.

Formulár 15 (F1): Indikatívny rozpočet - sumarizácia

Oblasť	rok							Spolu (tis. eur)
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Hospodár- ska	0,90	96,90	40,90	135,90	110,90	0,90	0,90	387,30
Sociálna	190,70	285,70	418,70	308,70	7,70	20,70	250,70	1 482,90
Environ- mentálna	245,00	385,00	240,00	215,00	0,00	0,00	0,00	1 085,00
SPOLU (tis. eur)	436,60	767,60	699,60	659,60	118,60	21,60	251,60	2 955,20

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Model viaczdrojového financovania a finančný rámec

Financovanie jednotlivých projektov sa bude realizovať z viacerých zdrojov, pričom závisieť bude od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb. Financovanie sa tak bude opierať o zdroje obce, o národné zdroje, o zdroje z EŠIF, VÚC, o súkromné a ďalšie zdroje.

Intervenčná matica predstavuje odhad objemu potrebných zdrojov na realizáciu jednotlivých projektových zámerov. Finálna podoba a konkrétna výška investícií bude známa až po vypracovaní projektovej dokumentácie a vychádzať bude najmä z procesu verejného obstarávania.

Formulár 16 (F5): Model viaczdrojového financovania - intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie (tis. eur)								
Opatrenie	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje	iné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu		
Opatrenie 1.1	3,50				3,50	3,50		
Opatrenie 1.2	120,00	102,00	12,00		6,00	120,00		
Opatrenie 1.3	45,00	38,25	4,50		2,25	45,00		
Opatrenie 1.4	40,00	34,00	4,00		2,00	40,00		
Opatrenie 1.5	176,00	68,00	99,20		8,80	176,00		
Opatrenie 1.6	2,80				2,80	2,80		
Opatrenie 2.1	250,00	212,50	25,00		12,50	250,00		
Opatrenie 2.2	25,00		20,00		5,00	25,00		
Opatrenie 2.3	220,00	187,00	22,00		11,00	220,00		
Opatrenie 2.4	340,00	272,00	32,00		36,00	340,00		
Opatrenie 2.5	300,00	255,00	30,00		15,00	300,00		
Opatrenie 2.6	338,00	255,00	35,00		48,00	338,00		
Opatrenie 2.7	9,90				9,90	9,90		
Opatrenie 3.1	365,00		346,75		18,25	365,00		
Opatrenie 3.2	150,00		150,00			150,00		
Opatrenie 3.3	570,00	484,50	57,00		28,50	570,00		
SPOLU	2 955,20	1 908,25	837,45		209,50	2 955,20		

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Finančný rámec na realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PHSR na celé jeho obdobie. Obsahuje podrobné členenie predpokladaných finančných zdrojov, potrebných na realizáciu jednotlivých projektov.

Formulár 17 (F2): Finančný rámec na realizáciu PHSR

Číslo opatrenia	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ- výsledku, dopadu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu (tis. eur)	Verejné zdroje celkom	Verejné zdroje		Súkromné zdroje	Úverové zdroje	EIB príspevok (informatívne)	Iné zdroje
				rok			a=b+e+f+g+h	b=c+d				
I. Hospodárska politika					387,30 €	387,30 €	145,05 €	242,25 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 1.1	1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci		2 podporení podnikatelia	2016-2022	3,50 €	3,50 €	3,50 €					
Opat. 1.2	1.2.1 Zriadenie sociálneho podniku	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	6 zamestnaných osôb	2019	120,00 €	120,00 €	18,00 €	102,00 €				
Opat. 1.3	1.3.1 Výstavba turistických zariadení	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	osadených 15 ks oddychového mobiliáru	2020	45,00 €	45,00 €	6,75 €	38,25 €				
Opat. 1.4	1.4.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2112 - Miestne komunikácie	1200 m ² zrekonštr. komunikácií	2018	40,00 €	40,00 €	6,00 €	34,00 €				
Opat. 1.5	1.5.1 Rozšírenie kapacity a skvalitnenie technológie ČOV	2223 - Miestne kanalizácie	zvýšená kapacita výkonu ČOV	2017	96,00 €	96,00 €	96,00 €					
	1.5.2 Rozšírenie prírodného radu vodovodu	2222 - Miestne potrubné rozvody vody	zvýšená kapacita vodovodu	2020	65,00 €	65,00 €	9,75 €	55,25 €				
	1.5.3 Výstavba bezdrôtového informačného systému	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	osadené body rozhlasu	2019	15,00 €	15,00 €	2,25 €	12,75 €				

Opat. 1.6	1.6.1 Rozvoj partnerskej spolupráce		2 podporené partnerské projekty	2016-2022	2,80 €	2,80 €	2,80 €					
II. Sociálna politika					1 482,90 €	1 482,90 €	301,40 €	1 181,50 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 2.1	2.1.1 Výstavba 18 b.j. nižšieho štandardu	1122 - Trojbytové a viacbytové budovy	18 postavených bytov	2022	250,00 €	250,00 €	37,50 €	212,50 €				
Opat. 2.2	2.2.1 Obstaranie územnoplánovacej dokumentácie		obstaraný územný plán obce	2018-2020	25,00 €	25,00 €	25,00 €					
Opat. 2.3	2.3.1 Revitalizácia obce - II. etapa	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	revitalizované verejné priestranstvá	2018	200,00 €	200,00 €	30,00 €	170,00 €				
	2.3.2 Výstavba kamerového systému	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	10 osadených kamier	2016	20,00 €	20,00 €	3,00 €	17,00 €				
Opat. 2.4	2.4.1 Rekonštrukcia budovy obecného úradu - interiér	1220 - Budovy pre administratívu	zrekonštr. interiér OcÚ	2017	20,00 €	20,00 €	20,00 €					
	2.4.2 Rekonštrukcia strechy a interiéru kultúrneho domu	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	zrekonštr. objekt KD	2017	120,00 €	120,00 €	18,00 €	102,00 €				
	2.4.3 Výstavba komunitného centra	1274 - Ostatné budovy, i.n.	vybud. komunitné centrum	2018	200,00 €	200,00 €	30,00 €	170,00 €				
Opat. 2.5	2.5.1 Realizácia nadstavby MŠ	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	rozšírené. priestory MŠ	2016-2017	300,00 €	300,00 €	45,00 €	255,00 €				
Opat. 2.6	2.6.1 Rekonštrukcia multifunkčného ihriska	2411 - Športové ihriská	zrekonštr. multifunkčné ihrisko	2017	10,00 €	10,00 €	10,00 €					
	2.6.2 Rekonštrukcia futbalového ihriska	2411 - Športové ihriská	zrekonštr. futbalové ihrisko	2021	20,00 €	20,00 €	20,00 €					
	2.6.3 Výstavba detského ihriska	2411 - Športové ihriská	vybudované detské ihrisko	2018	8,00 €	8,00 €	8,00 €					
	2.6.4 Výstavba telocvične pri ZŠ	1265 - Budovy na šport	postavené budovy	2019	300,00 €	300,00 €	45,00 €	255,00 €				

Opat. 2.7	2.7.1 Rekonštrukcia obecnej knižnice	1262 - Múzea a knižnice	zrekonštr. objekty	2017	5,00 €	5,00 €	5,00 €					
	2.7.2 Podpora kultúrnych a športových podujatí		podporené miestne kultúrne a športové podujatia a telesá	2016-2022	4,90 €	4,90 €	4,90 €					
III. Environmentálna politika					1 085,00 €	1 085,00 €	345,50 €	739,50 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 3.1	3.1.1 Výstavba zberného dvora	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	vybudované zberné dvory	2017-2018	300,00 €	300,00 €	45,00 €	255,00 €				
	3.1.2 Výstavba obecného kompostoviska	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	vybudované kompostoviská	2019	50,00 €	50,00 €	50,00 €					
	3.1.3 Obstaranie domácich kompostérov		200 zakúpených kompostérov	2019	15,00 €	15,00 €	15,00 €					
Opat. 3.2	3.2.1 Výstavba prahov na Holumnickom potoku	2152 - Priehrady	10 vybudovaných prahov	2019	150,00 €	150,00 €	150,00 €					
Opat. 3.3	3.3.1 Pestovná činnosť v lesoch obce		efektívne obhospodarované lesy	2016-2018	320,00 €	320,00 €	48,00 €	272,00 €				
	3.3.2 Obnovenie potenciálu lesného hospodárstva a zavedenie preventívnych protipožiarneho opatrení	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	vybudované lesné komunikácie a protipožiarne nádrže	2016-2017	250,00 €	250,00 €	37,50 €	212,50 €				
Celkom					2 955,20 €	2 955,20 €	791,95 €	2 163,25 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

System hodnotenia a zaradovania projektov do financovania

Dôležitým momentom v procese realizácie PHSR bude schvaľovanie financovania jednotlivých projektových zámerov obecným zastupiteľstvom. Pri výbere projektov bude preto nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam či už z legislatívneho hľadiska alebo vo vzťahu k rozvoju obce.

Nasledujúca hodnotiacia tabuľka pre výber projektov je upravená pre potreby obce. Najvyššiu prioritu (úroveň dôležitosti) majú projekty, ktorých realizácia vyplýva priamo z legislatívy a projekty, ktoré budú riešiť výrazne naliehavú havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Kategória s vysokou prioritou zahŕňa projekty s oporou vo VZN obce, projekty Miestnej akčnej skupiny, oblastnej organizácie cestovného ruchu, projekty s vydaným právoplatným stavebným povolením (príp. aj projekty s ukončeným procesom verejného obstarávania) a projekty, na ktoré sa dajú získať zdroje z EŠIF a/alebo ich realizácia je zároveň nutná pre rozvoj obce. Kategória so strednou úrovňou dôležitosti obsahuje tie projekty, ktoré majú možnosť byť spolufinancované z európskych štrukturálnych a investičných fondov a/alebo ich realizácia je zároveň vhodná pre rozvoj obce. Kategóriu 4 a 5 predstavujú projekty nachádzajúce sa vo fáze úvah (bez spracovania prvotných analýz, projektovej dokumentácie, stavebného povolenia a pod.).

Formulár 18 (F3): Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium (podmienky pre zaradenie do úrovne dôležitosti)	Projekt/Aktivita
1	Najvyššia	a) projekty vyplývajúce zo zákona alebo legislatívy EÚ b) projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu	
2	Vysoká	a) projekty s oporou vo VZN obce b) projekty s právoplatným stavebným povolením c) projekty MAS d) projekty OOCR e) projekty miestnych rozvojových organizácií f) projekty s vysokou podporou obyvateľov g) projekty s potenciálom spolufinancovania z EŠIF a z iných zdrojov a/alebo projekty, ktorých realizácia je pre rozvoj obce nutná	1.5.1; 1.5.2; 2.2.1; 2.3.1; 2.5.1; 2.6.4; 3.2.1; 3.3.1; 3.3.2;
3	Stredná	projekty s potenciálom spolufinancovania z EŠIF a z iných zdrojov a/alebo projekty, ktorých realizácia je pre rozvoj obce vhodná	1.2.1; 1.3.1; 1.4.1; 1.5.3; 1.6.1; 2.3.2; 2.4.1; 2.4.2; 2.4.3; 2.6.1; 2.6.3; 2.7.1; 2.7.2; 3.1.1; 3.1.2; 3.1.3;
4	Nízka	projekty v štádiu zámerov / úvah	1.1.1; 2.1.1;
5	Najnižšia	ostatné	2.6.2;

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Záver

Formulár 19 (Z1): Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	<u>Názov:</u> Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ihľany na roky 2016 – 2022 <u>Štruktúra dokumentu:</u> dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, vydané Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015.
Spracovanie	<u>Forma a obdobie spracovania:</u> spracovanie PHSR vykonala obec v partnerstve s externým odborníkom, ktorý koordinoval proces tvorby dokumentu a zabezpečoval dodržiavanie metodických postupov. Dokument bol spracovaný v mesiacoch február – marec 2016. <u>Riadiaci tím:</u> riadiaci tím pozostával z 3 členov a v procese spracovania mal 2 pracovné zasadania. <u>Pracovné skupiny:</u> pracovná skupina hospodárska mala 2 členov (počet pracovných zasadaní 1), pracovná skupina sociálna 2 členov (1 zasadanie) a pracovná skupina environmentálna 2 členov (1 zasadanie). <u>Náklady na spracovanie:</u> z rozpočtu obce.
Prerokovanie	<u>Prerokovanie v orgánoch samosprávy dňa:</u>
Schválenie	<u>Návrh na uznesenie zastupiteľstva:</u> „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ihľany na roky 2016 – 2022“.

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Prílohy

Zoznam členov riadiaceho tímu a pracovných skupín, zapojených do spracovania PHSR

Riadiaci tím		Pracovná skupina – Sociálna	
Ján Turek	koordinátor	Anna Mačáková	člen
Katarína Guzanová	člen	RNDr. Radomír Babiak, PhD.	člen
RNDr. Radomír Babiak, PhD.	člen		
Pracovná skupina - Hospodárska		Pracovná skupina – Environmentálna	
Ľubomíra Šmáliková	člen	Katarína Tomečková	člen
RNDr. Radomír Babiak, PhD.	člen	RNDr. Radomír Babiak, PhD.	člen

Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR

- Babiak, R. (2012): *Prihraničný región a jeho možnosti rozvoja: Empirický príklad Zamaguria*. [Rigorózna práca]. Prešov: Prešovská univerzita, 2012
- Bazálne environmentálne informácie o sídlach Slovenska (www.beiss.sk)
- Halás, M. (2008): Priestorová polarizácia spoločnosti s detailným pohľadom na periférne regióny Slovenska. *Sociologický časopis/Czech Sociological Review*, 2008, Vol. 44, No. 2
- Heraldický register Slovenskej republiky
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001
- Korec, P. (2005): *Regionálny rozvoj Slovenska v rokoch 1989-2004*. Bratislava: Geografika, 2005. ISBN 80-969338-0-9, 227 s.
- Kropilák, M., ed. (1977): *Vlastivedný slovník obcí*. Bratislava: Veda, 1977
- MDVRR (2015): *Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC*. Bratislava: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015, 62 s.
- Mušinka, A., Škobla, D., Hurrle, J., Matlovičová, K., Kling, J. (2014): *Atlas rómskych komunit na Slovensku 2013*. Bratislava: UNDP, 2014. ISBN 978-80-89263-18-9, 120 s.
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR
- Obvodná poľovnícka komora, okresná organizácia Slovenského poľovníckeho zväzu v Kežmarku
- Operačné programy 2014-2020
- Partnerská dohoda 2014-2020
- PHSR Prešovského samosprávneho kraja 2008-2015
- Povodňová dokumentácia obce Ihľany
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ihľany na roky 2007-2013
- Program odpadového hospodárstva obce Ihľany na roky 2011-2015
- Program rozvoja vidieka 2014-2020
- Register pozemkových spoločenstiev
- Register účtovných závierok
- Ročné výkazy o komunálnom odpade z obce Ihľany 2011 až 2015
- Stratégia Európa 2020
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Šťastný, F. (2014): *Opustené kostoly Horného Spiša*. Kežmarok: ViViT, 2014. ISBN 978-80-89264-96-4, 184 s.
- Tomeček, J., Valek, E.: *Ihľany v minulosti a dnes*. [online]. Dostupné na internete: http://ihlany.sk/Ihlany_kniha.pdf [cit. 2016-02-11]
- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
- Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja – Zmeny a doplnky 2004
- Weisová, D., Bernátová, M. (2012): *Strategické plánovanie samosprávy*. Žilina: Municipalia, 2012.
- Zákon č. 389/1990 Zb. o obecnom zriadení

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

Záverečný účet obce Ihľany za rok 2014

Internetové zdroje:

census2011.statistics.sk	www.ihlany.sk
datacube.statistics.sk	www.maps.google.com
datacube.statistics.sk/SODB/	www.minv.sk
http://cp.atlas.sk	www.orsr.sk
http://lesomajiteliaihlany.sk	www.pamiatky.sk
http://opk-okno-kezmarok.sk	www.protipoziarne.sk
http://uzemia.enviroportal.sk	www.registeruz.sk
statdat.statistics.sk	www7.statistics.sk
www.beiss.sk	www.vs.sk/heraldreg
www.cdb.sk	www.zrsr.sk

Zoznam skratiek použitých v PHSR

AOTP	Aktívne opatrenia trhu práce	NPR	Národná prírodná rezervácia
BRKO	Biologicky rozložiteľný komunálny odpad	OcÚ	Obecný úrad
CDB	Cestná databanka	o. i.	Okrem iného
CLLD	Community-led Local Development (Miestny rozvoj vedený komunitou)	OOCR	Oblasťná organizácia cestovného ruchu
CR	Cestovný ruch	PA	Povodňová aktivita
ČOV	Čistička odpadových vôd	POH	Program odpadového hospodárstva
DHZ	Dobrovoľný hasičský zbor	PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
EAO	Ekonomicky aktívni obyvatelia	PPF	Poľnohospodársky pôdny fond
EIB	Európska investičná banka	PVPS, a.s.	Podtatranská vodárenská a prevádzková spoločnosť, a.s.
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy	SVP, š.p.	Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
ha	Hektár	ŠFRB	Štátny fond rozvoja bývania
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
KZAM	Klasifikácia zamestnaní	ÚPSVaR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
MAS	Miestna akčná skupina	TTP	Trvalé trávne porasty
MOK	Maloobjemový kontajner	UoZ	Uchádzač o zamestnanie
MRK	Marginalizované rómske komunity	VÚC	Vyšší územný celok

Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky

Obec si v tomto PHSR naplánovala realizovať viacero projektov/aktivít. Niektoré z naplánovaných projektov/aktivít sú pomerne jednoduché, nevyžadujú si veľké finančné, materiálne, príp. personálne úsilie. Na druhej strane, iné projekty si zo svojej povahy budú vyžadovať množstvo úsilia, času, schopností a financií. Akčný plán na daný rozpočtový rok predstavuje zhrnutie projektových zámerov obce, ktoré sa plánujú realizovať v roku 2016 a výhľadovo aj v rokoch 2017 a 2018. Zložitejšie projekty/aktivity sú v tomto Akčnom pláne rozpracované formou Formuláru na prípravu projektov.

2016

- **1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci**
 Cieľ projektu/aktivity: Podporovať rozvoj služieb a miestnych podnikateľov
 Termín realizácie: od 2016 každoročne
 Predpokladané náklady: 3 500,- eur

- **1.6.1 Rozvoj partnerskej spolupráce**
 Cieľ projektu/aktivity: Rozvíjať partnerskú spoluprácu medzi obcami
 Termín realizácie: od 2016 každoročne
 Predpokladané náklady: 400,- eur ročne

- **2.7.2 Podpora kultúrnych a športových podujatí**
 Cieľ projektu/aktivity: Podporovať kultúrny a športový život v obci
 Termín realizácie: od 2016 každoročne
 Predpokladané náklady: 700,- eur ročne

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.3.2 Výstavba kamerového systému
Cieľ projektu	Zabezpečiť dodržiavanie poriadku na verejných priestranstvách a zvýšiť bezpečnosť obyvateľov obce
Termín	2016
Garant	Obec Ihľany
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	20 000,- eur
Zdroje financovania	Vlastné zdroje obce, dotácia Ministerstva vnútra
Výstupy	Osadené bezpečnostné kamery
Užívatelia	Všetci obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Znížený počet priestupkov a dodržiavanie poriadku

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.5.1 Realizácia nadstavby MŠ
Cieľ projektu	Rozšíriť kapacitu MŠ
Termín	2016-2017
Garant	Obec Ihľany
Spolupráca (partneri)	Okresný úrad Kežmarok
Predpokladané náklady	300 000,- eur
Zdroje financovania	Vlastné zdroje, EŠIF, Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity
Výstupy	Rozšírený počet tried MŠ
Užívatelia	Deti, učitelia a zamestnanci školy
Indikátory monitoringu	Všetky deti z Ihľan navštevujúce MŠ v obci

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	3.3.1 Pestovná činnosť v lesoch obce
Cieľ projektu	Zabezpečiť efektívne a trvalo udržateľné hospodárenie v obecných lesoch
Termín	2016-2018
Garant	Obec Ihľany
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	320 000,- eur
Zdroje financovania	Vlastné zdroje, EŠIF
Výstupy	Zalesnené plochy, odstránená haluzina, ochránené mladé porasty, prerezávky
Užívatelia	Všetci obyvatelia obce, turisti
Indikátory monitoringu	Zdravý lesný porast

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	3.3.2 Obnova potenciálu lesného hospodárstva a zavedenie preventívnych protipožiarneho opatrení
Cieľ projektu	Zvýšiť efektívnosť hospodárenia zlepšeným prístupom k obecným lesoch a zabezpečiť ich ochranu pred požiarom
Termín	2016-2017
Garant	Obec Ihľany
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	250 000,- eur
Zdroje financovania	Vlastné zdroje, EŠIF
Výstupy	Zrekonštruované a novo vybudované lesné cesty, vybudované protipožiarne nádrže
Užívatelia	Zamestnanci obce, obyvatelia obce, turisti
Indikátory monitoringu	Vyššia efektívnosť hospodárenia, nižší počet požiarov

2017

- **2.6.1 Rekonštrukcia multifunkčného ihriska**
 Cieľ projektu/aktivity: Skvalitniť technické vybavenie viacúčelového ihriska
 Termín realizácie: 2017
 Predpokladané náklady: 10 000,- eur

- **2.7.1 Rekonštrukcia obecnej knižnice**
 Cieľ projektu/aktivity: Zrekonštruovať priestory knižnice a rozšíriť počet titulov knižného fondu
 Termín realizácie: 2017
 Predpokladané náklady: 5 000,- eur

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.5.1 Rozšírenie kapacity a skvalitnenie technológie ČOV
Cieľ projektu	Zabezpečiť dostatočnú kapacitu a kvalitné spracovanie odpadových vôd
Termín	2017
Garant	Obec Ihľany
Spolupráca (partneri)	W-Control, s.r.o.
Predpokladané náklady	96 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Štátny rozpočet, EŠIF, Environmentálny fond
Výstupy	Zvýšená kapacita a zlepšená technológia spracovania

Užívatelia	Všetci obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Chránené ŽP

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.4.1 Rekonštrukcia budovy obecného úradu - interiér
Cieľ projektu	Zrekonštruovať zastaralé vnútorné priestory obecného úradu
Termín	2017
Garant	Obec Ihľany
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	20 000,- eur
Zdroje financovania	Vlastné zdroje
Výstupy	Zrekonštruovaná dlažba, podlahy, zábradlie a obklady
Užívatelia	Obyvatelia a zamestnanci obce
Indikátory monitoringu	Zlepšený vzhľad vnútorných priestorov OcÚ

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.4.2 Rekonštrukcia strechy a interiéru kultúrneho domu
Cieľ projektu	Zrekonštruovať strešnú krytinu a zastaralé vnútorné priestory kultúrneho domu
Termín	2017
Garant	Obec Ihľany
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	120 000,- eur
Zdroje financovania	Vlastné zdroje, EŠIF
Výstupy	Zrekonštruovaná strešná krytina, stavebno-technické úpravy interiéru budovy
Užívatelia	Všetci obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Zlepšený vzhľad vnútorných priestorov KD

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	3.1.1 Výstavba zberného dvora
Cieľ projektu	Zaviesť efektívny a kvalitný systém odpadového hospodárstva v obci
Termín	2017-2018
Garant	Obec Ihľany
Spolupráca (partneri)	Obec Jurské, obec Holumnica
Predpokladané náklady	300 000,- eur
Zdroje financovania	Vlastné zdroje, EŠIF, Environmentálny fond
Výstupy	Vybudovaný zberný dvor na zber odpadov
Užívatelia	Všetci obyvatelia obcí Ihľany, Jurské a Holumnica
Indikátory monitoringu	Zvýšený podiel zhodnocovaných odpadov v obci

2018

- **2.2.1 Obstaranie územnoplánovacej dokumentácie**
 Cieľ projektu/aktivity: Obstaráť pre obec územný plán
 Termín realizácie: 2018-2020
 Predpokladané náklady: 25 000,- eur

- **2.6.3 Výstavba detského ihriska**
 Cieľ projektu/aktivity: Zabezpečiť pre deti lepšie možnosti na hranie

Termín realizácie: 2018
 Predpokladané náklady: 8 000,- eur

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.4.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií
Cieľ projektu	Zrekonštruovať povrch obecných ciest
Termín	2018
Garant	Obec Ihľany
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	40 000,- eur
Zdroje financovania	Vlastné zdroje, Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity
Výstupy	1200 m ² nového asfaltovaného povrchu miestnych komunikácií
Užívatelia	Všetci obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Kvalitné miestne komunikácie

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.3.1 Revitalizácia obce – II. etapa
Cieľ projektu	Zrevitalizovať verejné priestranstvá v časti Stotince
Termín	2018
Garant	Obec Ihľany
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	200 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Štátny rozpočet, EŠIF
Výstupy	Zrekonštruovaná plocha verejnej zelene, opravené chodníky a cesty, zavedené LED osvetlenie, osadený obecný mobiliár
Užívatelia	Obyvatelia obce a návštevníci
Indikátory monitoringu	Príťažlivý vzhľad verejných priestranstiev

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.4.3 Výstavba komunitného centra
Cieľ projektu	Vybudovať zariadenie podporujúce integráciu marginalizovaných rómskych komunit do spoločnosti
Termín	2018
Garant	Obec Ihľany
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	200 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, EŠIF, Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity
Výstupy	Vybudované komunitné centrum
Užívatelia	Marginalizované rómske komunity, ostatní obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Zlepšená integrácia Rómov do majoritnej spoločnosti

Zoznam tabuliek, grafov, obrázkov a formulárov

Tabuľka 1: Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov	11
Tabuľka 2: Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát.....	12
Tabuľka 3: Frekvencia zberu komunálneho odpadu pre domácnosti.....	14
Tabuľka 4: Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva.....	16
Tabuľka 5: Vybrané parametre vekovej štruktúry obyvateľstva obce Ihľany	19
Tabuľka 6: Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity	21
Tabuľka 7: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti.....	22
Tabuľka 8: Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (eur)	22
Tabuľka 9: Obyvateľstvo podľa počítačových znalostí	23
Tabuľka 10: Vývoj nezamestnanosti v obci	23
Tabuľka 11: Štruktúra UoZ podľa veku k 31.3.2015	23
Tabuľka 12: Štruktúra UoZ podľa KZAM k 31.3.2015	25
Tabuľka 13: Byty podľa formy vlastníctva a systému dodávky vody.....	25
Tabuľka 14: Byty podľa obytných miestností	26
Tabuľka 15: Byty podľa obdobia výstavby.....	26
Tabuľka 16: Vybavenie technickou infraštruktúrou	27
Tabuľka 17: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2015)	27
Tabuľka 18: Infraštruktúra kultúry a športu	28
Tabuľka 19: Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb.....	29
Tabuľka 20: Subjekty podľa právnej formy v obci Ihľany	29
Tabuľka 21: Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2014; v ha)	31
Tabuľka 22: Bilancia aktív a pasív k 31.12.2014 (eur)	33
Graf 1: Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov v obci Ihľany	15
Graf 2: Vývoj počtu obyvateľov v obci Ihľany.....	16
Graf 3: Prirodzený pohyb obyvateľstva v rokoch 2005-2014.....	17
Graf 4: Migračný pohyb obyvateľstva v rokoch 2005-2014	18
Graf 5: Celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2005-2014.....	18
Graf 6: Veková štruktúra obyvateľstva v roku 2011.....	19
Graf 7: štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania.....	20
Graf 8: štruktúra UoZ podľa vzdelania k 31.3.2015.....	24
Graf 9: Štruktúra UoZ podľa doby evidencie k 31.3.2015	24
Formulár 1 (Ú1): Zámer spracovania PHSR	6
Formulár 2 (Ú2): Harmonogram spracovania PHSR.....	8
Formulár 3 (Ú3): Metódy zapojenia verejnosti do spracovania PHSR	8
Formulár 4 (Ú8): Štruktúra dokumentu	8
Formulár 5 (Ú6): Ex - post hodnotenie predchádzajúceho PHSR.....	35
Formulár 6 (A7): Ex - ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií	39
Formulár 7 (A8): STEEP analýza.....	44
Formulár 8 (A10): SWOT analýza.....	45
Formulár 9 (S1): Hierarchia rozvojových cieľov.....	50
Formulár 10 (P1): Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí	53

Formulár 11 (P2): Zoznam ukazovateľov cieľov / prioritných oblastí PHSR	57
Formulár 12 (P3): Súhrnný prehľad projektových zámerov obce	59
Formulár 13 (R1): Akčný plán	65
Formulár 14 (R5): Plán hodnotenia a monitorovania	68
Formulár 15 (F1): Indikatívny rozpočet - sumarizácia	70
Formulár 16 (F5): Model viaczdrojového financovania - intervenčná matica	71
Formulár 17 (F2): Finančný rámec na realizáciu PHSR	72
Formulár 18 (F3): Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov	75
Formulár 19 (Z1): Schválenie PHSR	76